

LAHOLMS TIDNING

N:R 248. ARG. 27.

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm

MÅNDAGEN DEN 27 OKTOBER 1958

Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson

Lösenummer 25 öre

Södra Hallands stora dag i SLU-tävling

Tre sydhalländska par i topp
i distriktets bilorientering
Kompisar från Ahla oslagbara

Det blev de stora framgångarnas dag för södra Hallands SLU-are, när distriktet på söndagen körde årets stora bilorientering. Banan, som mätte 8,3 mil, sträckte sig genom Ränneslövs, Växtorps och Hishults slätt- och skogsbygder, ofta på småvägar, som i vanliga fall alls inte är vana vid så flitig trafik som söndagens. Två medlemmar i Ahlas SLU-avdelning tog hem förstapriset efter en körning, som måste anses oslagbar. Fyra prickar på en så pass knepig bana är fullträffen direkt, och Sven Nilssons/Bror-Erik Magnussons seger blev mycket populär.

Arrangören — för dagen närmast företrädare av Kurt-Allan Gunnarsson — hade en sagolik tur med vädret. Lördagens kulna och kallblåsiga höst hade efterträttas av rena brittsommarsolsken. Tävlingshumöret var också det bästa — och det redan innan tävlingen kommit igång. Tävlingsledaren Kurt-Allan verkade mycket nöjd med sin dag — som man, om man så vill, kan kalla för hans "avskedsföreläsning". Kurt-Allan Gunnarsson, som varit framgångsrik tävlingsledare här i Sydhalland, börjar nämligen nästa måndag på Alnarps institut, där han skall plugga sig till driftsledare-examen.

När första starten gick kl. 9.30 på söndagsmorgonen hade 18 par anmält sitt intresse — två av ekipagen körde dock utom tävlan. Banan mätte som sagt 8,3 mil — den längsta biten inritad på karta, medan slutsträckan kördes fritt men med bestämda "inkörningsriktningar". Vill man i någon mån ange banans sträckning, kan man stanna för följande namn: Edenberga; Otto Johanssons Café — Växtorp — Öhn — Skänegränsen (mitt på gränsen låg tidkontroll nummer 3) Nordanå — Floalt — Ydrilt (där Hishult — Långaltsbygget och Oxhultsjön. Från Oxhults-kontrollen och fram till målet i Edenberga körde man fritt men med en kontroll inlagd vid Ålstorp.

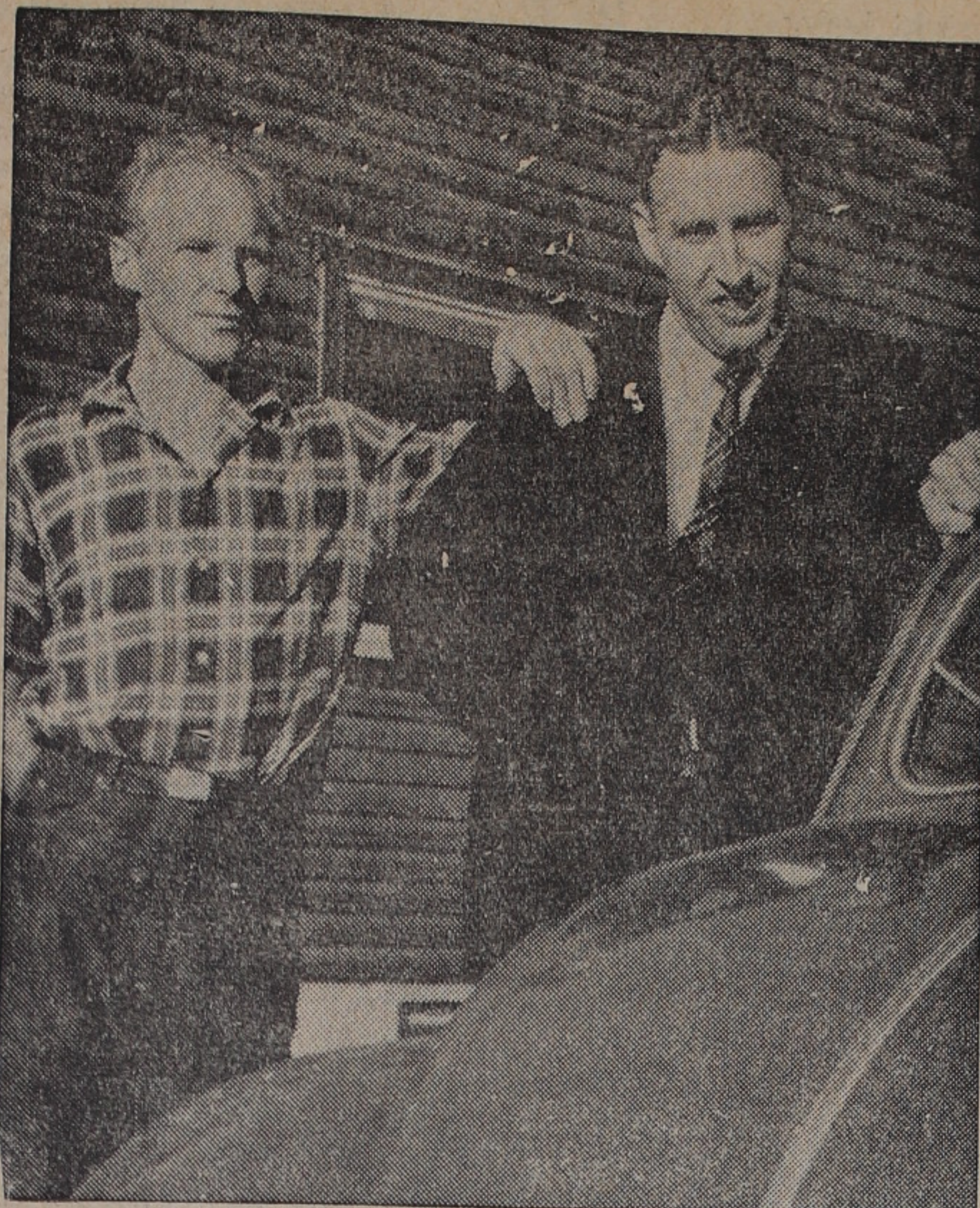
BEKVÄM VÄNTAN
I EDENBERGA...

Ute på banan kämpade man friskt med idealtider och tidskontroller, småvägar och vägkors. Vägkors förresten, som en och annan gång blev till tjockdragna frågetecken i kartläsarens skalle... På en del håll var fällorna så besvärliga, att

några kilometers "terrängkörning" inte kunde undvikas.

Det är minsann inte alltid så lätt att hitta rätt — betydligt lättare är det att förväxla kartans framkomliga byväg med geografins illa trampade skogstig. "Den såg ju fint till att börja med...", sa en av "terrängåkarna". "Man måste ju ta tillfället i akt att se sig omkring", sa kretsordföranden i södra Hög, Rolf Cronqvist, som tillsammans med kompisen Tore Sjunnesson också hade kommit på avvägar vid något lurigt ställe.

Vid målplatsen i Edenberga hade tävlingsledningen en bekväm väntan på de tävlande. är den idealiska start- och målplatsen för en bilorientering — Otto Johanssons "långtradarfik" fina parkeringsutrymmen, ben-sinstation och chans till en fika (Forts. å nästa sida)

Skulle haft ny bil

Den gamla dög gott... Här har ni segrarna i SLU-bilorienteringen, Bror-Erik Magnusson till vänster och Sven Nilsson till höger. De åkte banan runt i en Volkswagen, och de var bara fyra prickar "tyngre", när de kom i mål. — Egentligen var det tur, att jag inte bytte bil i går, sa Sn Nilsson. Faktiskt var det annars min allvarliga mening. Min folkvagn skall ersättas av en ny, och jag skulle egentligen bytt ut den i går. Så blev det nu inte, men det här var väl ändå den sista tjänsten min gamla vagn gjorde mi Och det var ju en god prestation, inte sant...

Hishults SLU får liv i en
Kretsstyrelsen lir "väckare"

Södra Höks krets av SLU hade i år ett välbesökt krets-möte i Solbacken. Kretsens ordförande Rolf Chronqvist hälsade välkommen och ledde förhållningarna med Göran Pettersson, Ålstorp, som vice ordförande och Anna-Greta Johansson som sekreterare.

Till representanter i distriktets valberedning utsågs Rune Bengtsson, Skottorp med Rolf Chronqvist som ersättare. Till kvinnlig kretstävlingsskötare utsågs Karin Jönsson, Hov, Ysby med Gunnel Bengtsson, Skottorp som biträdande. Styrelsen fick i uppdrag att utse manlig kretstävlingsskötare.

Kretsprogramledare blev Tage Nilsson, Ålstorp med Sigbritt

Johans, Växtorp, som vice. Till beredning inom kretsen utsågs Stina Pålsson, Hasselöv (Se Nilsson, Hasselöv), Karl V. Johansson, Ränneslövs (Le Nilsson, Ålstorp), Börje Andersson, Ränneslövs (Assar Larsson, Skottorp), Sven A. Johansson, Åstarp (Sven Ensson, Pershult), Gunvor Fristoffersson, Ysby (Mona Åkesson och Ivar Nilsson, Tveja (Leif Salomons-son, Nidtorp). Till samman-kallande utsågs Karl Victor Johansson.

Kassören dog gjorde för kretsens somfest i Fägelång, vilken gav gott tillskott till (Forts. å nästa sida)

Laholmscouterna tog upp
betor — köpte fin älghud

En utmärkt prestation i det tysta gjorde i lördags och i går scoutscouter i Laholms scoutkår under ledning av Anders Jönström. Härmed annonserade Emil Pålsson på Fridt att han ville ha tagit upp ett tunnland betor och delfötter ätog sig våra duktiga scouter, för de skulle ha penga till en alldeles speciell sak.

Det hade nigen kommit till deras kännet, att en familj här i staden le en magnifik älghud med iorande huvud.

Den hade kommit från Finland och älgen hade skjutits på en tid då dess päls var som allra vackrast. Denna älghud ville familjen av någon anledning göra sig av med, och den skulle passa alldeles ypperligt i scoutstugan. Men scouterna hade inga pengar att köpa den för, och i stället för att titta eller sätta igång med lotterier, som det finns alldeles för många av, skaffade man sig älghuden genom eget arbete. Bra gjort.

Vi kan också nämna, att scoutstugan uppe vid vatten-tornet under den senaste tiden reparerats och snyggats upp en hel del och scouternas enda bön är nu att klädfingriga busungar skall låta bli att panga deras fönsterrutor — tyvärr förekommer detta i allt för stor utsträckning.

"Hem i Laholm" hade 3.054 gäster
Ryska medborgare mest långväga!

Laholms ABF:s heminredningsexpo "Hem i Laholm" blev en fullträff — det var de ansvariga inom avdelningen fullt överens om på söndagskvällen, när den siste besökaren hade nummer 3.000 exponents entré — 3.054 blev slutsiffran och då räknar man ändå inte med alla skolbarn och andra riktigt unga laholmare, som kommit tillsammans med sina föräldrar. På söndagen fick utställningen sitt mest långväga besök — fem ryska medborgare ur en studiegrupp, som just nu besöker Västsverige.

Trafiken upp till "LINI-kvarteret" på Altona var mycket livlig hela dagen. I bilkaravanen fanns det inte bara hallandsbilar

— Vi såg en del andra registreringsboksstäver än N.

Men man kom inte bara i bil. Söndagsvädret var det vackraste man kan begära, och många laholmare tog tillfället i akt att komma ut och andas frisk luft. Vilket var då naturligare, än att de lät promenaden sträcka sig uppåt Altona och utställningen. Hemvägen kunde man lämpligen ta genom Laholms stadspark, som för dagen var överdäktigt färgsprakande — höstlöven kan sannerligen "glöda".

Laholmsmusiker
populära gäster
hos patienterna
i Knäreds Hem

Laholms Musikkår besökte på söndagen ålderdomshemmet i Knäred, där man gav en uppskattad konsert för pensionärerna och personalen. I det vackra vädret kunde musik-kåren spela från hemmets altan vilket gjorde, att även flera musikvänner från Knäreds samhälle kunde lyssna till det program som bjöds. För dagen bestod kåren av tio man, och som vanligt var det Martin Ljungberg, som dirigerade. Ord-föranden i socialnämnden i i Knäred, hr Verner Henriks-son, framförde till musikkåren ett varmt tack för besöket och önskade musikerna välkomna åter. — I ålderdomshemmets matsal bjöds gästerna på kaffe.

907 gäster hade man sista da-gen på "Hem i Laholm". Av dem var som sagt fem ryska medborgare, som tillhörde en studiegrupp på besök i Västsverige. De hade tidigare tagits emot av disponenten på Linbe-redningsverket, hr Ekberg, som bl. a. visade avdelningen, där man tillverkar LINI-plattan.

På utställningen fick de ryska gästerna ett utomordentligt exempel på vad man kan använda plattan till — och vidare naturligtvis en god bild av svensk heminredning just nu. Gästerna verkade mycket intresserade.

Entreprenörerna
för bostadshus
inom Vallberga

Kommunalnämnden i Rännes-löv har antagit entreprenörer för det nya bostadshuset i Vall-berga, vilket skall uppföras i kommunens regi. Följande an-togs: för byggnadsarbetena bygg mästare Joel Johansson, Rännes-löv med 208.000 kr, värme och sanitära anläggningar Alfred Eklund i Båstad 46.640 kr, el-anläggningen Tage Johansson, Vallberga 25.400 kr och mål-ningsarbetena Sixten Hallberg, Båstad, 19.450 kr.

Reklamskyltar
vid rikstväan
"visar" Laholm

Drätselkammaren har i sitt förslag till inkomst- och ut-giftsstat för det kommande året bl. a. tagit upp 1.000 kr till turistreklam, vilket be-lopp dels skall användas för att täcka under innevarande år uppkommet underskott för samma sak, dels för an-skaffande av reklamskyltar vid stadens infarter. Det är glädjande att DK nu reali-serar denna tanke, för vilken Laholms Tidning tidigare pläderat. Men man kan fråga sig om beloppet räcker till snygga och trevliga skyltar, som verkligen blir reklam för "den lilla staden med de stora konstverken". — Kan-ske Lagaholm skulle kunna hjälpa till med konstnärliga skyltar? I varje fall bör man inte glömma bort sådana den gången motorvägen blir verk-light.

Match för match,

Wasahof—Serve (göteborgs-spelarna först): Börje Wislander —Kjell Nilsson 14—21, 13—21. Lennart Blomdahl—Bo Jolbäck 22—20, 21—19. Håkan Wislander —Jan Jönsson 15—21, 17—21. L (Forts. å nästa sida)

Rotmoset räddat i Edenberga

tänkte vi, när vi häromdagen åkte förbi fälten i närheten av Edenberga gamla gästgiveri. På en stor areal bildade dessa kålrötter ett riktigt konstnärligt randmönster — man hade redan börjat köra in en del av "knölarna" i ena hörnet av åkern, andra hade man i stuka för framtida behov. Kålrötterna var av någon gröntoppig sort — de kunde därför mycket väl vara vad vi kallar matkålrot, alltså såna klumpar, som man finfördelade och kokta kal-lar rotmos och serveras tillsammans med fett fläsk... Mindre finfördelade kan man möj-ligen ge rötterna till grisarna — och på så sätt också få fram fläsket, vi nämnde. Skämt åt sidan — kålrötterna är en populär och omhuldad jordbruksgröda i södra Halland. Som foderprodukt har kålroten visat sig vara jämnställd med de vanliga foderbeteterna — torr-substanshalten för de två rotfrukterna visar inga större olikheter, håller sig vid 11—13 procent så där...

Vattenavgiften
höjes i Laholm

I stadens vattenledningsnät förekommer farlig, aggressiv kol-syra och för att eliminera så-väl denna som den icke tillåtna förekomsten av mangan har drätselkammaren föreslagit ett aslag på 25.000 kr till en filter-anläggning vid pumpstationen på Altona. DK konstaterar vi-dare att kostnadsstegringen för vattenverket fortsatt, varför man ser sig nödsakad att höja vattenavgiften från nuvarande 40 öre pr kbm till 45 öre med viss reducering för större för-brukare. Linverket skall betala 33 öre pr kbm.

Laholms Schack
besegrade Fram

Laholms Schackklubb besegrade på söndagen SK Frams II lag med 5½—4½. Individuella resultat. Laholms spelare nämnes först: Tage Hägerström—Gunnar Larsson ½—½, Carl G. Andreasson—Lars Lö-vendahl ½—½, Kjell Andreasson —Stig Zackrisson 1—0, Lars Larsson—Leif Eklund 1—0, Gun-nar Eriksson—Allan Andersson 0—1, Sten Andersson—Charles Gruvner 1—0, Ebbe Lindberg—Herbert Brattberg ½—½, Tage Havfors—Fridolf Johansson ½—½, Leif Andreasson—Gösta Me-lin ½—½, Lars Renqvist—Beng-Einarsson 0—1.

Fru Söderström hinner med bholm
innan hon börjar på Metroolitan

I Södra Hallands Musiksäll-skaps planer för den fortsatta konsertsäsongen ingår som LT tidigare framhållit ett besök av Operans just nu mest fram-gångsrika sångerska, Elisabeth Söderström. Fru Olov-Söder-ström har den gångna vecko-hegen i operakretsar väckt ex-tra uppmärksamhet. Där talas det nu om, att fru Söderström i dagarna kommer att skriva

kontrakt med Metropolitans chef, mr Bing, för ett längre gästspel på världens största operascen. Metropolitan har länge arbetat för att få över den framgångsrika svenska sångerskan till New York. En-ligt uppgifter från säkert håll skall allt vara klart för ett halvårsengagemang på "Met". Hon skall enligt samma källa

bland annat i Susanna och operett — try Zigenarba-ronen. — Tidi har fru Sö-derström gjort blanda gäst-spel vid Glynderne — Ope-ran i England. Återstår ba-ra att önska, fru Söder-ströms Laholms-sök i höst blir verklighet. Ennes USA-framträdanden är nämligen först nästa år.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel 10150.

VÄLKOMNA IN OCH SE
vårt stora urval av höstens **DAMKAPPOR**

Vi har valt ut det bästa från FOUGETT, JUNEX, RAPPS, SCHLASBERGS, SIMO, WEKA, MELLY-modeller m. fl. — Se deras fabrikers specialannonser. — Cirka 200 kappor att välja på i prislägen 100—350 kr.

Storstadens sortering till lägre priser.

Yngve Olson, Markaryd

MARKARYDS SPARBANK

Program för sparbanksveckan:

Måndagen den 27 oktober kl. 19.00 i Biograflokalen visning av film, föredrag av kontraktsprosten Yngve Ahlberg, Tryd, samt sång av Markaryds körsällskap.

Torsdagen den 30 oktober i biograflokalen Sparbankens filmprogram i nonstop-föreställningar kl. 16.00, 17.30 och 19.00.

Fri entré.

Hämta broschyren Sparbanksveckans Sparpristävling i Sparbanken så har Ni chansen att vinna 5.000:- kr.

Obs. 50:- kr.-lotteriet.

Varje dag under sparbanksveckan lottar sparbanken ut 50:- kr. om dagen bland dem som gjort insättningar under veckan.

Under sparbanksveckan utökad öppettid.

Banken öppen alla dagar från kl. 10.00—18.30.

VÄLSTÄND SPIRAR PÅ MÅNGA SPARAR

Gamla vårdhemmet Tallbacka
fick anslag för reparation

Kommunalfullmäktige i Markaryds landskommun höll, som i korthet omtalades i lördagens tidning, sammanträde i fredags och beslutade därvid att höja skatten med 1 kr till 6.50 kr. I samband med statsförslaget beslutade man anslå 17.500 kr för utförande av huvudritningar till medborgarhuset och närmare 100.000 kr för upprustning av Tallbacka vårdhem.

Dagens första ärende gällde grustagen i Hylte och den av länsstyrelsen ifrågasatta fridlysningen av ett stort markområde mellan Hylte och Köphult. Ärendet hade tidigare varit uppe på fullmäktiges bord och då beslutades att hemställa hos länsstyrelsen om att exploatering av grus och sten från området inte helt borde förbjudas, dock under den förutsättningen, att inte allt för stora ingrepp göres i naturen. Sedan dess har länsstyrelsen hållit ett informationsmöte i Markaryd varill markägarna samt fullmäktiges representanter varit kallade. Ordf. Olof Selldén föredrog protokollet från detta möte och fullmäktige beslutade därefter att göra samma uttalande som härovan.

Vägsamfälligheten i Harpholma fick 25 proc. på beräknade kostnader — 840 kr. — för anläggandet av sex mötesplatser och vägsamfälligheten i Tänneryd fick iståndsättningsbidrag för Karl Johannessons enskilda väg till Tännerydsvägen med 25 öre pr sträckmeter. Vägens längd var 800 meter. Hjortsberga vägsamfällighet i Hinne-ryds socken fick 287 kr för vissa förbättringsarbeten för den del av vägstrecken, som går genom Markaryds socken.

I samband med statsförslaget beviljades följande anslag: Kronobergs läns blindförening 25 kr. Kronobergs läns konvalescentförening 25 kr., Kronobergs läns nykterhetsförbund 25 kr. Frälsningsarméns hem Sundsgården 100 kr., Växjöortens Dövas förening 100 kr., Vejbystrands understödsförening 100 kr., Markaryds folkpensionärsförening 200 kr., Södra Sunnerbo avd av MHF 200 kr., Timsfors skytteförening 200 kr., Markaryds teaterförening 300 kr., Sunnerbo avdelning av de vanföras förbund 150 kr.

Kommunalfullmäktige hade föreslagit 100 kr till Smålands Blåbandsförbund men på förslag av hr Erik Andersson beslutade fullmäktige i stället anslå dessa medel till MHF:s ungdomsavdelning.

Markaryds folkbibliotek fick 3.000 kr., Markaryds föreläsningförening 300 kr., Timsfors IF 900 kr., Råstorps IF 900 kr., Majenfors SK 900 kr., Logen Seklets Början 200 kr. och för studieverksamheten anslags 300 kr. Flera föreningar, som an-

sökt om bidrag fick avslag, däribland Markarydsortens hembygdsförening, som ansökt om 2.500 kr för uppsnygning av hembygdsparken och reparation av byggnaderna. Avdelningen Facklan av NOV hade ansökt om bidrag men nämnden hade avstyrkt med fullm. beslutet 50 kronor. Råstorps IF hade begärt ett engångsanslag på 6.000 kr för iordningsställande av sin idrottsplats och även här hade kommunalnämnden avstyrkt. På förslag av Algot Lundin i Ekshult beslutades emellertid att Råstorp skulle få sina pengar och kommer beloppet att tagas ur skogsallmänningsskassan för att inte rubba staten. Till centrala sjukhassans konvalecenthem anslags 500 kr. och till Framtidförbundets sjukhass 100 kr.

Medborgarhuskommittens begär om ett anslag på 17.500 kr för huvudritningar till det planerade medborgarhuset föranledde en längre debatt. Kommittens ordf. landstingsman Gunnar Andersson, visade dels skisser, som utförts av arkitekt Hans Westman i Lund samt redogjorde för hur kommittén tänkt sig husets utförande och finansiering. Kommittén hade således föreslagit att ett medborgarhus uppföres i köpingen för en beräknad kostnad av 1,6 miljoner. Någon finansieringsplan eller driftskalkyler förelåg inte och detta föranledde hr Folke Svensson i Timsfors att yrka bordläggning till dessa hunnit framläggas. Fullmäktige beslutade att reservera ovan nämnda belopp i stat. Däremot beslutade man inte vid detta sammanträde att i princip uttala sig för medborgarhuset.

Socialnämnden hade begärt ett anslag på 95.950 kr för upprustning av Tallbacka och kommunalnämnden hade överlämnat ärendet till fullmäktige utan något särskilt yttrande. Socialnämndsordf. Hilding Andersson i Gällareboke var kallad till sammanträdet och redogjorde för det föreliggande projektet. Han påtalade därvid bl. a. att det fanns ett trängande behov av reparationer och förbättringar. För ett par år sedan var det meningen att bygga ett helt nytt äldreboende men de högre myndigheterna hade avslagit detta. Hr Andersson ansåg att det nu inte fanns några andra möjligheter än att för-

Prova vår extra tunna

Nylonstrumpa
4:25.

En ovanligt vacker strumpa till lågt pris.

YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

Herr Elis Johansson, Vitsjö, med maka Astrid, född Torkelson, Mala.
(Foto: Ultra-Foto, Markaryd).

bättra det gamla. Reparationerna på huvudbyggnaden var beräknade till 58.950 kr och f. d. sinnessjukhuspaviljongen var påtänkt som omändrad till personalbostad för 37.000 kr. Det beslöt upptaga summan i 1959 års statsförslag.

Med anledning av de rykten som i statsförslaget som ästadkoms dels genom anslaget till Tallbacka och dels till Råstorps IF beslutade fullmäktige att företaga omgrupperingar. Kommunalnämnden hade föreslagit att man skulle göra en kapitalavbetalning på lånen med 114.000 kr, men denna summa nedbringades till 50.000 kr.

Hundskatten fastställdes till 20 kronor per hund.

Efter dessa justeringar var man framme vid att fastställa utdebiteringen och den blev i likhet med vad kommunalnämnden föreslagit 6.50 per skattekrona vilket innebär en ökning med 1 krona.

Fullmäktige beslutade tillstyrka en anhållan från Sydskräft om att få framdraga högsämningsledningarna över vissa marker inom kommunen.

Markaryds polisförbunds fullmäktige hade gjort en framställning om att Göteryds kommun skall få tillgodoräkna sig statsbidrag för 2 polismän. För närvarande får Göteryd tillgodoräkna sig statsbidrag för endast en polisman trots att kommunen deltagit i polisförbundets kostnader med 24 procent. Fullmäktige biföll framställningen.

Sparbanksdirektör Georg Ohlsson, Råstorp föreslog att fullmäktige skulle ingå till vägstyrelsen med en anhållan om att vägen Holma—Råstorp intages till allmänt underhåll o. istandsättes då detta är nödvändigt med hänsyn till den stora trafik som nu tager sin början på den nya Hallandsvägen är färdig och Råstorpsvägen blir en av de mera trafikerade tillfartsvägarna till denna. Fullmäktige biföll framställningen.

En kommitté på tre personer valdes för att utreda frågan om anskaffandet av lokaler för den kommunala förvaltningen efter kommunsammanslagningen. Vaidalev hrr Olof Selldén, Timsfors, Georg Ohlsson, Råstorp och Sigurd Andersson, Sanna.

DET RÄCKER

med en annons i

Laholms Tidning

Köpingeseger
i bt-premiär

På söndagen invigde Köpings BTK sin nya bordtennishall i Fridhems pensionärshem vid en match mot bordtennisklubben från Tönnersjö. Matchen, som ingick i division V, vanns av Köpings med siffrorna 6—3. Segern i den lyckosamma invigningsmatchen fördelade sig på Göte Karlsson (2), Sven-Agne Larsson (2), Arne Larsson (1) samt Larsson/Larsson, som tog hem dubbeln. — I de båda klubbarnas B-lagsmöte vann Tönnersjö med 6—4.

Från idrottssekr.

Laholms IF.

Friidrottsmännen har skivstängsträning på idrottsplatsen kl. 18.15 måndag.

BTK Serve.

Träning i kväll för nybörjare kl. 18. För seniorer kl. 19.30.

Familjenyheter

DÖDSFALL

Johan Nilsson. I sitt hem avled i torsdags f. lantbrukare Johan Nilsson, Svenstad.

Den bortgångne var född i Ingelstad, Hovs församling. Närmast sörjes den bortgångne av sonen Agne, innehavare av färdnehemmet, Svenstad och dottern Agda, husföreståndarinna Svenstad, samt fostersöner Pauli, lantbrukare, Ingestorp, Hov och Nils lantbrukare, Vendelsö.

Svensk ungdom fostras till
att använda utländska ord

STOCKHOLM (Press)

I enklare former av frågesport brukar förekomma tankenötter av den här typen: Vad menas med madapolam? Att kunna peka ut rätt svaret bland fyra-fem "möjligheter", som anges, anses bildat och fint. Ordet är dock inte avnårigare än t ex av vita. Men när någonsin en frågesportledare frågat om det ordet? Eller om något annat av våra gamla arvord. Jag tror det inte.

Så uttalar sig en insändare i Tidning för Sveriges läroverk, och han fortsätter:

Böjelsen för det utländska — och ovisjan mot det inländska — är väl ett av tidens tecken. Men när detta dyker upp också i skolornas läroböcker finns det skäl att sätta frågetecken. Svenskundervisningens teori och läroböckernas praktik förefaller minst sagt svåröfrenliga. Eleverna får ju lära sig att de inte i onödan bör använda främmande ord när de skriver uppsats. Gäller budet verkligen bara eleverna? Inte läroboksförfattarna?

Åtskilliga lärotexter dräller av onödiga lånord. I böcker, avsedda för lågstadiet, kan man i slutet av varje kapitel finna en samling "ord att förklara". Några av dessa saknar svenska motsvarigheter, men de flesta av dem kan översättas: export, tolerant, konspirera... Det oskyldiga barnet undrar sannolikt varför läroboken gör dessa omvägar, varför den inte med en gång kan säga utörel när den menar utörel. I nya upplagor av äldre läroböcker förefaller mig de onödiga lånorden bara ännu talrikare. I "Allmän historia för gymnasiet" av Jacobson-Söderlund heter det ännu: Julirevolutionen gav signal till frihetsrörelser på flera

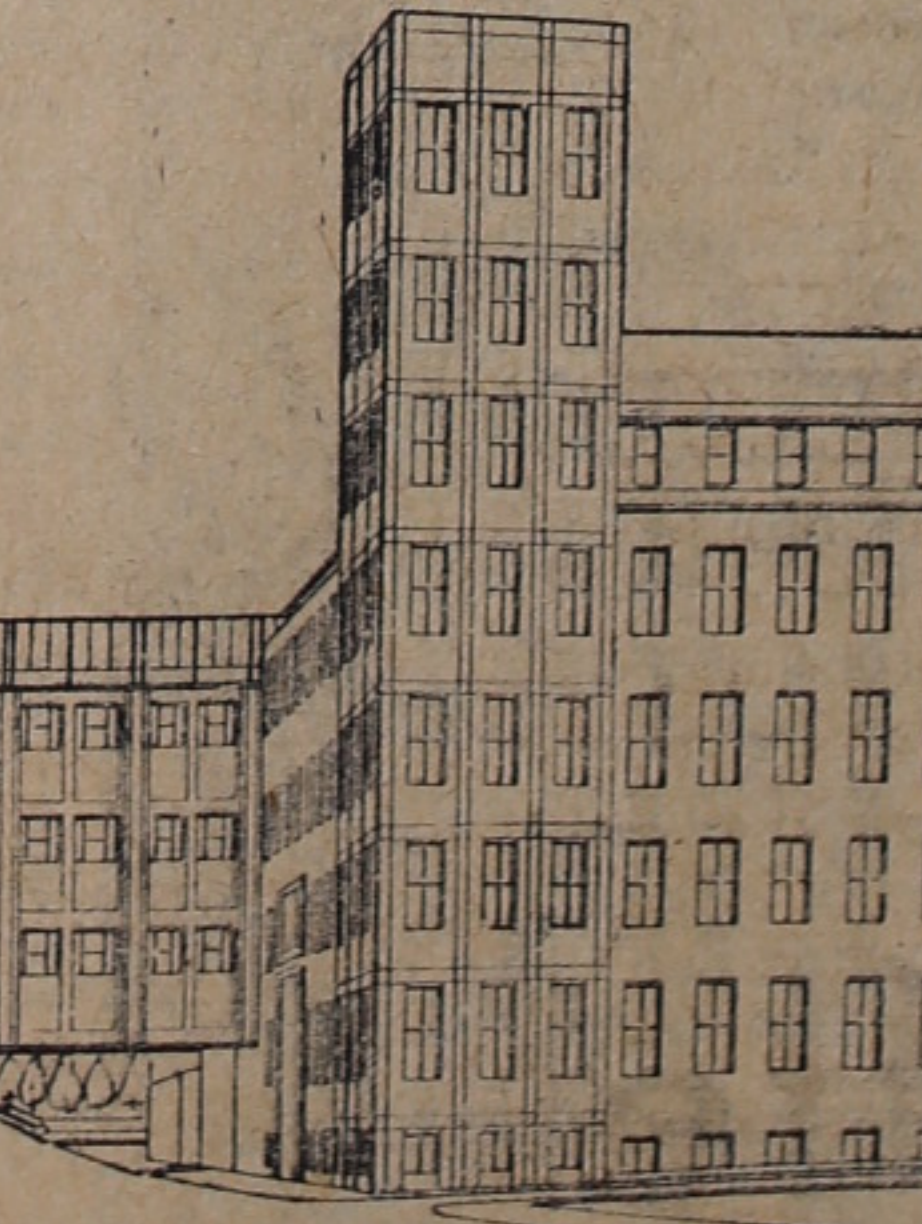
håll i Europa. Men ordet signal var tyvärr inte nog främmande. I den senaste upplagan av boken har man ändrat det till incitament! Hur det skall gå med "frihetsrörelser" i nästa utgåva blir spännande att se. Det finns många vackra glosor att välja bland.

Läroböckernas mening synes vara att inte bara meddela fackkunskaper men samtidigt också att vidga elevernas ordföråd. Uppsåttet är nog prisvärt; det ledsamma är bara att inte denna utländska så lätt glider in i de ungas eget språkbruk. Jag tänker ej minst på uppsatsernas ordval. Jag har i gymnasiet träffat på uppsatserfattare som aldrig — aldrig någonsin — brukar de svenska orden för reaktionär, producer, hegemoni, majoritet. De främmande orden skall förmodligen ge intryck av beläshet.

Till saken! Om nu alltså läroböckerna i historia, filosofi, geografi och andra ämnen vill hjälpa till att vidga de ungas ordföråd genom att utnyttja icke-vardagliga ord — vore det helt otänkligt att lägga an på svenska sådana? Jag tänker på bida, förtälja, gäld, inlemma, jämväl, rådas, rön, spörja tarva, vederlag, änskönt, ödsla och fjogtals andra gamla ord, som alla sammans är halvdöda och mer än halvdöda. Skall vi kunna rädda dem måste vi självfallet möta dem och umgås med dem så ofta som möjligt. Skolbarnen borde få se dem och vänja sig vid dem just i sina läroböcker. Skulle orden så småningom smyga sig in i de ungas aktiva ordföråd också, så mycket bättre.

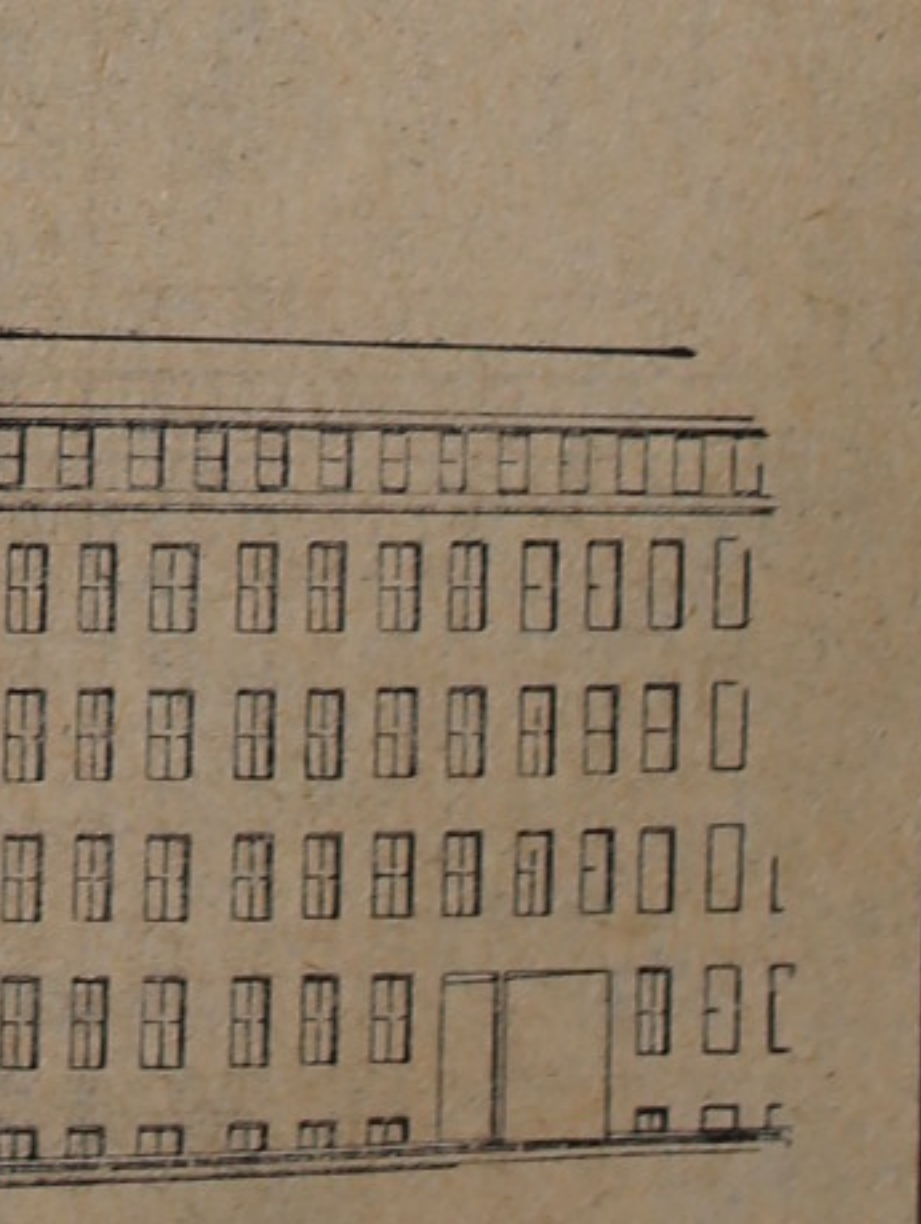
Ett annat spörsmål är sedan om en lärobok av det antydda slaget har något hopp om att bli godsignat till frihetsrörelser på flera

känd av läroboksnämnden.

I TEXTILKRISENS SKUGGA kommer meddelandet om att ALGOT:s i Borås i dagarna påbörjat ett stort nybygge. Redan nu tillverkas årligen 4 miljoner plagg till ett värde av 70 miljoner kronor, och den stora nybygget innebär att produktionen kommer att höjas avsevärt.

Den nya fabriken kommer att omfattas 5—6.000 kvadratmeter i sex våningar ovan jord plus stora källarutrymmen. Nybygget hälsas med stor tillfredsställelse ty i första hand kommer det att ge sysselsättning åt byggnadsarbetarna i staden vilka varje vin-

ter drabbas av stor arbetslöshet. ALGOT:s räknar med att rätt betydligt kunna öka sin arbetsstyrka därav många manliga.

MORBROR
MAKKE
medi-
terar

Över att hem i Laholm hade 3.000 gäster under den gångna veckan. Ja, själv hade Macke ett tiotal gäster i sitt hem, så han hänger väl med i statistiken.

SENASTE NYTT

Anna Greta Stjernes mördare fast

En av de stråtrövare som i början av september dödade den svenska missionären Anna-Greta Stjerne i Etiopien har enligt meddelande gripits i staden Macalle i norra delen av landet. Fröken Stjerne, som var från Skånes Fagerhult, dödades under en bilresa i sällskap med fyra kolleger.
(Addis Ababa 1 dag).

Hitåt, Sydhallands potatisodlare!
Instruktören har tips att ge er

Potatisen är ett av våra viktigaste livsmedel, och här i södra Halland är den också en av de viktigaste grödorna för odlarna. Därför är det inte så konstigt, att spekulationerna rör sig kring potatisen i många olika hänseenden, inte minst beträffande jordbruksinstruktör Bror Håkansson gör gärna några funderingar i ämnet.

— Hur skall prisutvecklingen bli i vinter? Ja, alla tror på stigande priser, och mycket pekar på den saken, det finns många faktorer att räkna med.

— Vi har, inte minst här i södra Halland, fått en kvalitativt god skörd, men kvantiteten vet vi inte så mycket om. En sak har vi i alla fall sluppit undan i höst, och det är vi glada för — det är de panikartade utbudet med priser långt ner i botten. I stället har odlarna i mycket stor omfattning hållit igen på utbudet och faktum är, att det just nu råder en viss brist på svensk potatis. Man kan redan nu skönja tendensen att de stora grossisterna och konsumentorganisationerna som bringats uppfattningen, att den svenska skörden är otillräcklig, avslutat leveransöppning med Holland i främsta rummet men även med Danmark. I ett påvis-

Lagerlokalen (bilden är från potatislagerhuset i Ahla) gör, att man kan hålla potatisen till längre fram på vintern. När stukorna genom kolden är omöjliga att öppna kan man lika enkelt som vanligt lasta ut sin potatis från lagerhuset.

bart fall räcker leveranserna från november t. o. m. februari nästa år.

— Holland har i år fått en mycket stor potatisskörd, och man räknar med att dessa exportkvantiteter uppgår till 300.000 ton. Däremot har engelsmännen fått en mycket låg skörd, hur låg vet vi inte. Därför spekulerar holländarna just nu i väntande högre priser på grund av den väntade större exporten på England. Men — och detta är en ren spekulation från min sida — ponera nu att engelsmännen inte köper så mycket som väntat — hur går det då? Jo, man får antaga, att det blir överskott och prisrigg på potatismarknaden fram på vintern. Vi hoppas att så inte

blir fallet, men vi bör inte blunda för möjligheten. Även danskarna har en bra skörd i år och vi får räkna med dem också.

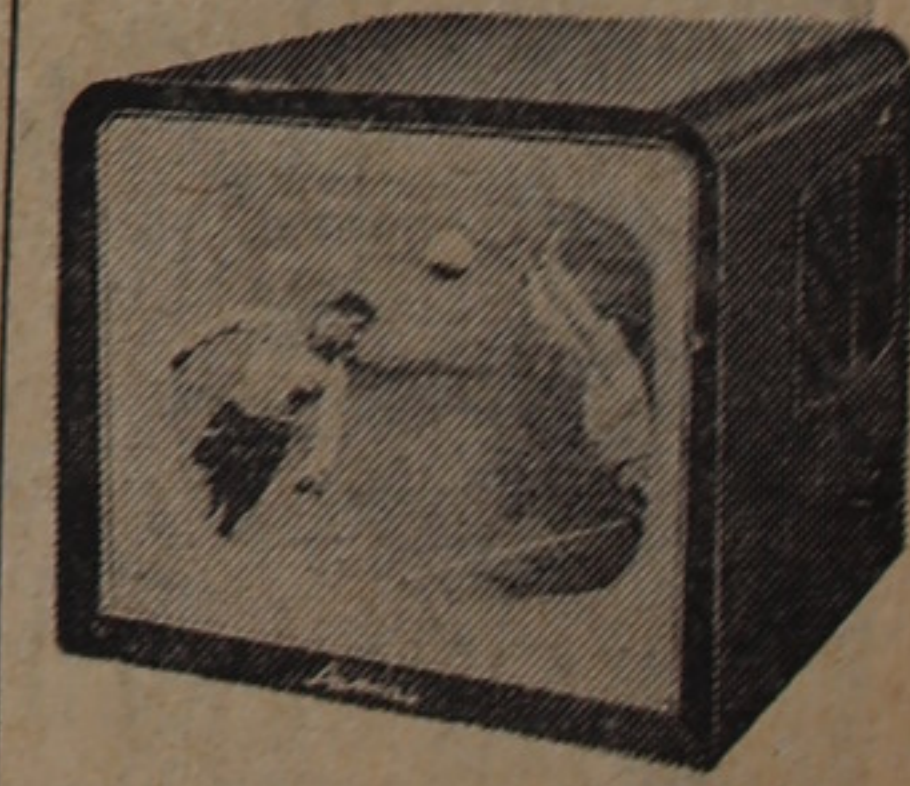
— Priserna ligger högt f. n. — både på importpotatisen och på den svenska varan — vår bästa kvalitet noteras just nu i Stockholm i ungefär 35 kr, och man kan ställa sig frågan, om det är klokt att hålla allt för hårt på den svenska potatisen just nu. Priserna är goda och vi bör nog tänka oss för så att vi inte ger importpotatisen allt för mycket vind i seglen. De odlare, som har möjlighet att förvara sin skörd i lagerhus, bör nog hålla på den tills kyl-lan omöjliggör uttag ur stukan. — Har vi nu lyckats få en bra marknad för vår egen potatis, så bör vi söka hålla den, men den stuklagrade potatisen skulle kanske till en del säljas nu.

— Jag skulle också vilja säga, att här på västkusten och speciellt i Göteborg, är King Edward en mycket efterfrågad sort. I snabbköpsbutikerna tar husmodrarna för en påse svensk King Edward än de tar en påse holländsk Bintje. Men det går inte att få fram tillräckligt med King Edward just nu — sorten gick upp två öre i måndags, men den skulle nog upp ytterligare två öre, så att vi kan tillgodose konsumenterna.

Karup

Jubilée i Östra Karup. Såväl Östra Karups CP, SLKF som SLU firar om tredag jubilee med en gemensam festlighet i Hasslövs Bygdgård. CP och SLU fyller 30 och SLKF 20 år. Se annons.

Öppningserbudande

Luma 17" TV mod. 6206

Kronor 875:—

gäller endast måndag 27/10.

KONSUM-RADIO

Viktoriaat. 8 Halmstad

Tel. 12154.

— LT DEN 27 OKTOBER 1958 LT —

Kolkris och produktion

Det finns sedan länge ett ordstäv, som säger, att när USA får smuvas, så får Europa lunginflammation. Detta är självfallet en hätyvdning på att ekonomiska kriser oftast börjar i USA, och först senare när Europa, men då med mycket större kraft. Som alla generaliseringar är detta en regel med många undantag.

Den amerikanska recessionen synes nu på väg — överraskande snabbt — att snart helt övervinnas. En starkt bidragande omständighet till detta snabba tillfrisknande har varit tekniskens gort snabba framsteg, som gjort att USA-industrin plöteligt funnit, att en hel del av dess maskiner på bara ett år blivit föråldrade och därför inte längre konkurrensdugliga. Företagen har därför måst skynda sig att förnya en del av maskinparken.

Aterhämtningen i Förenta staterna har alltså börjat som en kapitalvaruinvesteringskonjunktur. Den sundaste av alla återhämtningar. Samtidigt som omslaget sätter in i USA på allvar synes den vikande konjunkturen ha nått Europa. I England ligger stålproduktionen nu 25 proc under kapaciteten och på kontinenten tilltar arbetslösheten överallt, ehuru t v i mycket moderat omfattning. Vårst utsatta är tydligen kolkruvorna i Belgien och Västtyskland, där det redan finnes drygt 40 miljoner ton kol producerade och osålda.

Detta kan synas som katastrofartat och Belgiens och Västtysklands regeringar har också yrkat på att Europaunionens 6 länder ska förklara, att "kristillstånd" råder för kol och förbjudna all införsel utifrån, d v s i detta fall främst från USA. Skulle en sådan ultraprotektionistisk åtgärd komma till stånd, mitt i allt tal om frihandel, skulle det svårt kunna hämma Europas övervinande av den depressionsunge, som just begynt här. En "kolkris" har också sina fördelar om den lämnas att rätta till sig själv. Det blir då lägre kolpris. Och på så sätt lägre produktionskostnader över hela den linje där kol utgör en kostnadsfaktor. Länder som Italien och de skandinaviska länderna, som importerar kol, skulle få andas ut efter de fantasipriser de var tvungna betala för kol under överkonjunktrens dagar.

Nu hör det till saken, att Bel-

giens kolkruvor är de dyraste i drift och kan producera räntabelt bara då högspriser råder på kol. Det är t ex ännu i jag betydligt billigare att ta kol hela den långa vägen från USA än från Belgien. Det är också enbart USA-kolet, belgier och tyskar nu vill utestänga. Det är dock svårt att se hur t ex italienerna skulle kunna vara med på något som så skulle försvaga deras industriella konkurrenskraft, som ett utestängande av det amerikanska kolet. Mot bakgrunden av att både Belgien och Tyskland under högkonjunktrens långvariga kolbrist ransonerade kolleveranserna till den italienska industrien, som utan amerikansk kol hade drabbats av katastrof, kommer italienerna säkert inte att ställa sig medgörliga inför det belgisk-tyska förslaget.

Sedan engelsmännen genom nationalisering av kolkruvorna totalt tappade exportsugan har det amerikanska kolet övertagit dess roll, att förske kontinenten med kol under bristtider. Förklaringen till det amerikanska kolets konkurrenskraft trots en 8 gånger högre lönenivå, ligger i två faktorer. Dels är de amerikanska gruvorna öppna, d v s man behöver inte gräva sig ned hundratals meter i jorden för att följa smala kol-"ådror", och dels är den maskinella utrustningen i de bara mycket bättre, utan kan också mycket effektivare utnyttjas i friluftoperationer. Följden är att kolproduktionen i t ex Virginia är 15 gånger större per man än i Wales i England.

Ett införselsförbud för amerikansk kol mot dessa bakgrunder är uppenbarligen inte bara kortsynt, utan direkt skadligt. Och hur skulle Västtyskland i fortsättningen kunna yrka på att USA skall föra en frihandelsvänlig importpolitik om Västtyskland vid minsta svårighet själv hugger till med totalt införselsförbud? Om belgierna och i viss mån tysarna tvingas nedlägga driften vid de mest ekonomiska gruvorna är det ett ringa problem jämfört med det som skulle uppstå om Europa ålade sig självt överdrivna kolkostnader i en tydligt nedgående konjunktur och samtidigt förklorade amerikansk good will. Väst-Europas ekonomi skulle då kunna drabbas av den lunginflammation vi alla är så rädda för.

FRIA ORD

Skall man frysa ihjäl på Centrum?

Undertecknad besökte 6-förställningen på Centrum i Laholm i går kväll men skall det vara likadant i fortsättningen blir det nog långt mellan besöken. Det rådde i lokalen en fruktansvärd kyla beroende på att man hade inte mindre än tre fläktar igång på en gång. När jag sade till vaktmästaren att stänga av åtminstone två av fläktarna fick jag helt tvärt till svar att det skulle vara luft i lokalen. Bara det inte blir så mycket luft att besökarna följer med av bara luftdraget. Gårdagens kyla var inte uppmuntrande.

Frusen biobesökare.

Eldsberga

Eldsberga lottakår

har haft årsmöte. Ordf. fru Ingrid Kähler, Agård, hälsade välkommen och tackade styrelse och medlemmar för det gångna året. Styrelsen konstituerade sig så: Kärchef fru Ingrid Kähler, v. fru Ingrid Kullving, Andersfält, kassör Anna Johansson, Klåstorp, förtjänstchef fru Nella Jönsson, Klåstorp, övriga styrelseledamöter fru Ella Svensson, Trönninge, fru Viktoria Johansson, Ahlsjö, fru Birgit Eshjörnsen, Trönninge, och nyvaldes fru Ingrid Holmgren, Eldsberga, efter fru Anna Gustafsson, Stjärnarp, som undangett sig återval. Till ny utlottadare valdes fru Ingrid Holmgren. Till revisorer omvaldes fru Emilia Eriksson, Halmstad och fru Ella-Marie Andersson, Trönninge. Kåren har under det gångna året arbetat i 2,670 timmar. Medlemsantalet var vid årets slut 119 lotter och 6 ungdomslottor.

Sommarmäst har hållits i Laxvåg och julmarknad i hemvärdsgården, båda med gott resultat. Julpaket har sänds till Österrike, Padered och Spenshult har erhållit bidrag till julåvör. På riksstämman i Stockholm erhöi förutvarande kärchefen fru Edith Einert förtjänstmedaljen i silver. Kvällen slöt med samkväm.

SÖKER NI ARBETSKRAFT

HAR NI NAGOT ATT SÄLJA ÖNSKAR NI KÖPA NAGOT FÖRSÖK DA EN ANNONS I

Laholms Tidning

Smeden var flitig och hans yxor var bra.

Per Nilsson-Tannér:

Blomstrande industribygd grundades på sparslantar

Han kom en afton om våren och såg sig omkring. Han gick och tittade i backarna efter en bra byggnadstomt och han frågade om tagider och bussförbindelser. Det var förresten första året busslinjen existerade, så det var nog en hel del som undrade om mannen var en rysk spion!

Han var smed. Han talade en annan dialekt än vår och han hade i mångt och mycket andra synpunkter än vi. Någon herremann var han inte. Händerna var grova och knöliga och ansiktet såg blekt och utmånglat ut. Men när han äntligen blivit överens med en bonde om tvåtusen kvadrattmeter jord intill landsvägen, kom den första chocken. Smeden betalade kontant. Kontant betalade han också när han köpte en gammal taklös bod uppe i skogen.

Denna sommar blev mycket intressant. Mannen rörde tomten och planerade den och sedan flyttade han boden till tomten och inrättade smedja på ena ändan och rum och kök i den andra. Om hösten kom hans familj, tre pojkar, en flicka och hustrun. Alla talade en annan dialekt än vi. Och alla var arbetsamma. När härden var uppmunrad började det komma maskiner med järnvägen, de monterades in och försågs med dragremmar och motorer och verktyg hängdes upp i rader längs väggarna.

En dag började maskinerna brumma, slaggorna sjöng mot städ, åsjan glödde, järnbitarna glödde, imannen och pojkarna blev sotiga och svetiga och nere vid dörren blev det ett upplag av yxor.

Detta hände 1926. Ån i dag finns det kvar en och annan yxa med smedens stämpel. Det är yxor som biter. Yxor som fått beröm.

Självt var smeden ingen stark man, han blev tunnare och tunnare och efter bara några år var han borta. Pojkarna var för små att hugga ifatt där fadern slutade. De sålde smedjan och reste till Amerika.

Men det kom en ny smed. En smed som smider än.

I byn säger man, att här skulle aldrig någon början blivit gjord om inte smeden kommit och slagit sig ned. För här har aldrig funnits något kapital. Ingen har sparat eller trott sig haft något att spara.

Det hade väl inte heller smeden från kusten. Mänskligt att döma hade han lika stora utgifter som många av sina grannar. Men han sparade. Han sparade metodiskt, enträget. När han fått den summa

Inga flera självmord

Under årens lopp har inte mindre än 250 personer sökt döden i Isars vägar genom att kasta sig ut från Grosshesselerbron i München. Nu har myndigheterna åntigen beslutat att förhindra självmördare att använda sig av bron genom att låta uppsätta ett skyddsgaller kring den. Den höga järnkonstruktionen är som det framgår av bilden redan klar.

Kvinnan som konstnär

Den första kvinnliga målaren i ordets egentliga bemärkelse är Katarina Vigni, av vilkens hand man återfinner en Sancta Ursula i Bolognas pinakotel. En målning intressant därför att den besitter en grace, som annars i allmänhet saknas i femtonde århundradets stela verk.

Men låt oss betrakta en annan, mycket egendomlig kvinna, Onorata Rudiano. Hon hade inemot 1450 uppnått tillräckligt rykte för att Gabrino Fondolo, Cremonas tyrann, skulle anföra henne dekoreringen av sitt palats. Hon påbörjade detta arbete och hade hållit på med det några dagar, då en av furstens förtrogna blev för närgående emot henne. Onorata drog sin dolk och dödade honom, varpå hon flydde iklädd en mansdräkt, som hon uppbär så väl att man upptog henne i ett kompani kondottier. Hon fann så stort behag i krigarlivet att hon avböjde den förläste Fondolo ville ge henne. Hon fortsatte att hantera värfan ända till belägringen av Castellino, där hon blev dödad.

Därpå kan vi nämna Maria Robusti, dotter till målaren Tintoretto, som var Tizians lärjunge. Irene av Spilimbergo, född i Udine, och Susanna, om vilken den store tyske konstnären Albrecht Dürer föga artig sade: "Det är förvånansvärt att en kvinna kan äga en sådan talang".

I Italien har vi vidare Lavinia Fontana, elev till Garache; Elisabet Serani, av vilken finns en Magdalena i Bologna. Hon var lika berömd för sin skönhet som för sin intelligens och dog plötsligt på ett mystiskt sätt av förgiftning. Artemisia Gentileschi är en annan italienska, som skapat Judit i Palazzo Pitti i Florens.

Tyskland har vi Maria Schumann, som övergav sin konst mitt under sin största framgång för att följa en äventyrare, som utgav sig för att vara en ny Kristus... Det-

hennes make var brännmärkt som tjuv. Man kan väl knappast tänka sig något värre än denna stackars kvinnas öde att bli fångad i en skurks snaror.

Hon var nära att dö av skam och smärta. Goethes vänskap gav henne senare en smula tröst och hon kunde återta sin pensel som länge vilat.

Italien har vidare haft Rosalba Carriera. Hon var en mild o skygg natur. Medan hennes rykte alltjämt var i stigande träffades hon av en förfärlig olycka — hon förlorade synen och hennes förstånd förmörkades vid denna katastrof. Det är ödet ironi att hon skulle leva ett långt beklagsvärt liv i fullständig överksamhet efter att förut ha varit i Europas alla städer.

I Frankrike leyde Elisabeth Cheron, som varit medlem av franska konstakademien och vågade sig på en stor serie historiemålningar. Hennes kärlek till konsten kom henne att uppskjuta ett giftermål som hon gått in på.

En afton blev hon överfallen på Pont-Neuf men räddades av en modig förbigeende, en ingenjör Hay. Detta utgjorde början till ett kärleksäventyr och hon förlövade sig med sin räddare. Men denna förlovnings räckte i det närmaste hela hennes liv, ty hon fick inte tid att gifta sig förrän hon var 63 år. Ingenjören hade under tiden blivit en mycket gammal älskare...

Madame Vigée-Lebrun är en annan fransk målarinna, som porträtterat den olyckliga Marie Antoinette. Hon var talangfull och kvick och följde gärna en omedelbar ingivelse. En dag trallade greven av Provence, den blivande Ludvig XVIII, en ganska tjockskallig visa för henne.

"Hur tycker ni jag sjunger?" frågade han. "Som en furste!" svarade madame Vigée-Lebrun ironiskt.

Ett tragiskt öde träffade Constantia Mayer. Hon var lidelsefull förälskad i målaren Perre Prud-

Den första chocken: Han betalade kontant.

han ansåg sig behöva för att bli sin egen, så kom han till byn och köpte jord. Han betalade alltid kontant. Han köpte stål och kol för kontanta pengar. Han gick med näsan — inte med ändan — före, sa folk.

Om smeden och pojkarna fått fortsätta sin yxtillverkning, så är det möjligt att hans lilla fabrik i denna dag varit stor eller åtminstone större än den gången han inredd smedja och bostad i en gammal bod.

Men smeden gjorde mycken nytta ändå, han visade att det gick att börja med något i en hård och gensträvig tid. Han visade att bra karl hjälper sig själv.

Smeden från kusten sådde ett frö i jorden. Kring hans lilla smedja växte det upp en rad småindustrier. Det berodde inte på att det kom pengar till byn, utan att det kom förtroende. Det var andra som började spara en slant, lägga undan för en hammare eller hyvel, för en sågklinga eller en elmotor.

I denna dag snurrar många motorer i byn. Motorer som blivit köpta för arbete, en smula försäkligheter och en hel del framtidsstro.

Det var smeden från kusten som lärde oss detta.

Konslgjord jättesjö med ekonomisk hjälp från världsbanken

Sedan Världsbanken 1946 startade sin låneverksamhet för ekonomisk uppbyggnad och industrialisering har banken deltagit i finansiering av kraftverk i medlemsstaterna, som ökat kraftproduktionen i världen med i det närmaste 10 miljoner kilowatt, fastslår det senaste numret av UNESCO:s (FN:s organisation för undervisning, vetenskap och kultur) månadstidskrift "Courier". Vattenkraften i flera av världens största floder har utnyttjats i dessa projekt.

"Courier" nämner som exempel det största lån som banken någonsin har givit till ett enskilt projekt, nämligen Karibadammen över Zambesifloden 500 km söder om Victoriafloden i Rhodesia—Nyassaland. Denna damm kommer att bli lika hög som FN:s skyskrapa i New York och binda vattenmassorna från floden i en konstgjord sjö som blir världens största hittills. 1960 kommer det kraftverk som uppförs i samband med dammen att producera i det närmaste fyra miljarder kilowattimmar om året.

Bankens lån till detta projekt belöper sig till 80 miljoner dollar. 13 mil utanför Wien uppföres med Världsbankens ekonomiska stöd för närvarande ett annat betydande kraftverk, och i de österiska alperna förvandlas ett antal mindre sjöar till reservoarer för

Mme Vigée-Lebrun med dotter enligt ett bekant självporträtt i Louvren.

ta får ju sägas vara att ganska egen-

domligt levnadsöde. En annan tyskas, Angelika Kaufmann, historia utgör en sorglig leksroman. Hon levde under 1700-talet. Under sina resor i Italien följdes hon av en hög engelsk herre, men hon avvisade honom ständigt. Några år senare försökte han åter att vinna henne, men Angelika visade bort honom på nytt. Mannen svor att hämnas och han tog hämnd på ett grymt och raffinerat sätt.

Han betalade en äventyrare, som skulle följa henne överallt och med infernalisk konst spela förälskad i henne och samtidigt låtsas som om han skyddade henne för engelsmannens anslag. Hon lät dära sig, gifte sig med äventyren och fick dagen efter bröllopet motta ett brev från den förmäddade engelsmannen, varin han avslöjade den avskyvärda intrigen och bevisade för henne att

ytterligare kraftanläggningar.

Fyra miljoner hektar kommer att förvandlas från ökenartade slätter till bördig åkerjord i Syditalien, när det kanalnät, som de italienska myndigheterna för närvarande hygger med Världsbankens hjälp, blir färdig. Banken har lämnat 240 miljoner dollar i lån enbart till detta projekt.

I Indien deltar Världsbanken för närvarande i finansieringen av ett annat väldigt vattenkontrollprojekt, Damodarfloden. 400.000 hektar kommer att bevattnas och de ständiga översvinnarna i området att kunna förhindras.

hon, som varit hennes lärare och man har kvar brev från henne av den mest rörande hängivenhet. Hon var samtidigt ofantligt svartsjuk. Prudhon bebodde tillsammans med henne en våning i Sorbonne. Man behövde emellertid lokalen och Prudhon måste flytta. Utan baktänkar omtalade han för sin väninna hur svårt det var att finna en annan bostad, som kunde hysa dem bägge. Constantia Mayer såg i dessa ord en undermening att bryta med henne och då hon inte kunde uthärda tanken, skar hon halsen av sig med en rakkniv.

Det var 1821. Denna hemska död gjorde Prudhon så förtvivlad att han inte på länge hämtade sig.

"O, vad livets kedjor tynga", skrev han några dagar efter katastrofen. "Jag hålles kvar endast var hjärtats band. Döden har förstört allt. Hon, som skulle överleva mig, finns inte längre till! Till graven, min vän, gå nu alla mina tankar".

Hans enda tröst var att fullborda en tavla, som Constantia Mayer lämnat ofullbordad, att återvända till de linjer hon dragit upp och de färger hon pålagt. Då tavlan slutligen efter ett långt arbete var fullbordad, gjorde Prudhon oupphörligt nya kopior av densamma.

Från denna tid har antalet av de kvinnor, som valt konsten till yrke, alltjämt varit i växande, ehuru många namn försvunnit i glömskans natt. Den kvinnliga talangen kommer utan tvivel att med tiden skapa sig ett ärofyllt rykte på konstens område.

Karsten Wimmermark

DE FLESTA OCH BÄSTA ORTSNYHETERNA FINNER NI I LAHOLMS TIDNING

Gunnar Gren svenskt glädjeämne
Så gott som två svenska självmål

Två minuter senare hade dansarna en god chans att kvittera sin högerinnern Ole Madsen var för självlik. Vänsterytter Sörensen var framme igen i 34:e min och frestade med ett farligt skott som Tore Svensson tvingades tippa till. Hörna, varpå det i minuten efteråt blev 2-2 sedan samma dansk gjort bort Bergmar, passat hårt inåt där

Högdal—IFK Malmö	3—3
Halmstads BK—Varbergs Bois	2—1
Jönköping Sö—GAIS	2—2

awitz Öberg. Få minuter senare
 k Danmark en straff som backe
 nt Eriksen förvaltrade rätt. Dan
 arks 3-2 förvandlades till slutre
 ltatet 3-3 av Nils Ake Sandell.

BRYSSEL (TT—AFP)
Belgien och Turkiet spelade oav-
rta 1—1 i en fotbollslandskamp
söndagen. Första halvlek sluta-
mållös.

De ganska lätt skulle promenera
 hem med segern. De båda länderna
 har tidigare mötts tre gånger efter
 kriget, varvid Frankrike (senast
 VM) triumferat.

BROTNING
Trollhättan—Falkenberg 12 —4
Värnamo BK—Kinnarps BK 10 1/2 5 1/2

mästarinna
niorklassen

1.23.15, 9) Anita Bengtsson, H
1.34.09, 13) Anita Larsson, H, 1.41.06
Seniorer: 1) Skåne, 12.50.41, 2
Småland, 13.27.40, 3) Östergötlan
13.33.51 4) Blekinge, 13.53.39, 5
Holland, 14.02.19

Sammanlagda tider: 1) Skåne, 31.44.33, 2) Småland, 31.53.48, 3) Östergötland, 33.23.27, 4) Halland, 34.27.18.
Juniorlag: 1) Skåne, 5.27.00, 2) Småland, 5.28.12, 3) Östergötland, 5.28.04, 4) Halland, 5.28.12.

Damer A: 1) Småland 6.10.49, 2) Östergötland, 6.31.59, 3) Halland 6.32.02, 4) Skåne, 6.34.45.

4) Östergötland, 7.03.08, 5) Blekinge, 7.05.54.

Handball

Handboll

ALLSVENSKAN

AIK—Redbergslid	16—16
GUIF—IFK Malmö	16—21

H 43—Örebro	23—20
Heim—Lunden	21—19
Karlskrona—Majorna	14—10
IFK M ö 3 2 1 0	63—57

H 43, 1	2	2	0	0	45—37
Karlskrona	3	2	0	1	55—40
HEIM	2	2	0	0	44—38
Redbergslid	3	1	1	1	53—53

Majorna	3	1	1	1	53—53
AIK	3	1	1	1	52—55
GUIF, Eskilst.	3	1	0	2	65—62
Lunden	3	0	0	3	57—68
Sjunde SK	2	0	0	2	57—70

Drott—Kristianstad 16—17

Nasby—Sierra					21—12
Trelleborg—KA	2				22—19
Växjö—LUGI					17—19
LUGI	3	3	0	0	58—49
Kristianstad	2	2	0	0	57—51

Christianslund	3	3	0	0	31—31	0
Drott	3	2	0	1	60—50	4
Vikingarna	3	2	0	1	74—66	4
Näsby	3	2	0	1	52—44	4
Kalleborg	3	2	0	1	52—44	4

Umeå	3	2	0	2	52—60	2
Västerås	3	1	0	2	58—60	2
Västerbotten	3	1	0	2	63—68	2
Västmanland	3	0	1	2	51—62	1
Västervik	3	0	1	2	45—56	1

DIV .II HALLAND—SKÅNE
Hässleholms IF—HBP 21—19

Hylte—Drott	17—13
Malmö—IFK Hässle.	18—22
Orion—Landskrona	24—18
14	3 3 0 0 57—50 6

BP	3	2	0	1	68—49	4
FK Hässleh	2	2	0	0	40—32	4
lylte	3	2	0	1	52—52	4
rnen	3	1	0	2	53—53	2

rott	3	1	0	2	54—56	2
andskrona	3	1	0	2	59—62	2
urion	2	1	0	1	35—38	2
ässlehh. IF	3	1	0	2	53—61	2
ässlehh. GIE	3	0	0	2	55—72	0

almo GLF 3 0 0 3 55-75 0

RADIO

MÅNDAGEN DEN 27 OKTOBER
PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon.
6.20 Morgonandakt av kyrkoherde Anders Hassler.
6.30 Nyheter och väderlek. Måndagsblandning.
7.20 Böj, sträck och tänj! Gymnastik med Gunnel Jervant.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön från Klara kyrka. Text: läsning: Joh. 1: 5-22. Psalm: 321: 1, 2; 321: 4.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Vardagsmorgon.
8.20-8.35 Småbarnskvarten. Morgonkör för de yngsta med Inga Tobiasson.
9.30 Skoloradio. 9.30 Hallo Boys and Girls. Komplementkurs i engelska för folkskolan. Klass 6.
10.00 Stoppningslärare. 10.05 Håpats sällsamma resa till Ostris. Scener av Sva Berlin och Gun Nihlén.
10.30 Listen and Learn. Radiog Engelska för folkskolan. Klass 6.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Dagens dikt. Lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek.
Börsopteringar.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skoloradio. Mannen som upp-täckte Nya världen. Hörspel av Börre Børresen.
13.30 "Onerna de gå..."
14.10 Inga Landgräde läser en novell Ulla Isaksson.
14.30 Adalpojarkarna spelar gammal dansmusik.
15.00 Rik...
15.10 Kring en österrisk expedition upplevelser.
15.35 Till bankett och balett.
Musik från flydda tider.
16.30 Barnens halvtimme med Fil-lertrollaren. Gången och Det fjä-rande underverket.
17.00 Carl Loewe. Tre ballader. Paul Höglund, bas. Vid flygel: Carl-Rune Larsson.
17.20 Amatörer spelar teater.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofoonmusik: 1. De post-koets (Ciebert). Erwin Halletz' ork. 2. Kors på Idas gång (Charlotte & J. G. Berger). Margareta Kjellberg, sång. Egon Kjermans orkester. 3. Gransjövallen (M. Christy). Håse Tellemars kvartett. 4. Du svarte zigenare (Karel Vacek-Nils Georg). Carl Holmberg, sång. Dan Ken-neths orkester. 5. The tender trap (Jimmy van Heusen). Ray Martins orkester. 6. This happy feeling (Lingston-Evans). Debbie Reynolds, sång. George Cates orkester. 7. Kari waits for me (Gilkyson-Dehr-Mil-ler). The Easy Riders, sång. 8. Bess you is my woman now ur "Porgy and Bess" (Gershwin). Larry Ad-ler, munspel. 9. De tre björnarna (Coates). Londons symfoniorkester. Dir.: Charles Mackerras.
18.35 Barn i bländskola. Från Bengts första termin på Tomtebodan.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Musik för miljoner. Radio-orkester. Dir.: Sten Frykberg. Solist: Claes Nilsson.
20.00 Lantagare och jordbrukare diskuterar löner och priser.
20.45 Julius Jacobsen och Peter Nielsen spelar svenska ever-greens.
21.00 Kurt Andersson och Alf Mar-tin om London av idag.
21.25 Alice Babs sjunger.
21.35 Vi lyssnar till musik. Enhet och slutenhet. Ingmar Bengtsson.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30-23.30 Jazzvärt på platta.

na Järnvägsmannakören. 20.00 Ungdomsforum. 20.20 Improvisa-tioner över kända sångmelodier. 20.30 Utländshorisont. 20.45 Lov-sungen Herren! 21.00-21.15 Ar-tonandakt av Nils Dahlquist. 22.00-22.15 Avgörelsens stund. 22.45-23.15 Den goda vägen.

Danska radioprogrammet månd. 12.00-13.35 Middagskoncert. 13.35 Middagsföljetonen. 14.05 Skoloradio. 14.35-15.30 Musik till arbetet. 16.00 Kvindernes ef-termiddagsprogram. 16.20 For-piger og drenge. 16.50 Jordber-rene. 17.10 Violin og klaver. 18.00 Spansk for begyndere. 18.20 En-gelsk for begyndere. 18.40 Afte-nens program. 19.00 Aktuelt. Kvartere. 19.15 Landbrugets ti-minutter. 19.25 Eldre danse-musik. 20.15 To slægter. 20.45 The Bentons viser. 22.15 For jazz-lyttere. 22.45-23.00 Vore gamle kirkeklokker.

Andra programmet. 18.00 Mus-ik ved spisetid. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Skolen i støbeskeen. 20.15 De gode, gamle filmmelodier. 20.45 Erhvervene og markeds-planerne. 21.15 Dansk musik. 22.15 Død jord. 22.30-23.00 Nye tider i Danmark.

VECKANS DANSKA TV.

Lördag
17.30-18.00 Sverige-Dan-mark. Landskamp över Öresund.
20.00 Aktuelt. 20.15 TV i Tivoli.
Söndag
20.00-21.20 Dr. Knock. Skue-spil af Jules Romains.

Måndag
15.30-16.00 For de mindste.
20.00 Aktuelt. 20.15 Internatio-nalt landbrugsmagasinet. 20.35 Vi går ud i aften.

Tisdag
11.15-12.30 Eurovision. 15.30-16.00 Børnetime. 20.00 Aktuelt. 20.15 Med lov skal man hus bygge. 20.30 Min store interesse. 21.00-21.45 Eurovision fra Lon-don.

Onsdag
20.00 Aktuelt. 20.15 Vor æld-ste kunst. 20.35 Den tynde tråd.
Torsdag
17.00-17.30 For de mindste.
20.00 Aktuelt. 20.15 Min mands arbejdsplads - på skibsværftet. 20.40 Melodi og rytme.

Fredag
17.00-17.30 Børnetime. 20.00 Aktuelt. 20.15 På kamerajagt i Afrika. 20.40 Ved grænseboerne og i laboratorier.

Lördag
17.30-18.00 Her kommer Ro-bia Hood. 20.00 Aktuelt. 20.15-21.50 Et tosset drama.

TISDAGEN DEN 28 OKTOBER

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon.
6.20 Morgonandakt av kyrkoherde Anders Hassler.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Börja dagen med et. schla-ger.
7.00 Eric Östs spelmannslag spelar gammal dansmusik.
7.20 Låte av varje. Redaktör: Her-berth Friedländer.
7.40 Vsheten är en fläkt av Guds kraft (Vsheten 7:25 Apokryf). Morgonandakt av författaren Gunnar Edman.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Två generationer. Motsätt-ningar mellan yngre och äldre på arbetsplatsen.
8.45 Skoloradio. 8.45 The Barton Family. 2. The Fifth of Novem-ber. By Christine Dudley. 9.10 Att vara annorlunda. Scener av Eddie Levin. 9.30 Blind Man's Buff. Radiog Engelska för folksko-lan. Klass 7. 10.00 Richelieu. Par Roger Girod. 10.15 Från urnor-diska till nusvenska. Carl Ivar Ståhle berättar om klosterläsning och riddardikt. 10.30 Listen and Learn. Radiog Engelska för folkskolan. Klass 5.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Dagens dikt. Lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Börso. 12.58 Tidssig.al.
13.00 Skoloradio. Sångstund. Ester Larsson.

13.30 Tonerna de gå...
14.00 Husmorshälsningen. Okto-berjournalen. Redaktör: Märta von Krusenstjerna.
14.30 Underhållningsorkesteren spelar under ledning av Thore Ehr-ling.
15.00 Riksronden.
15.10 Radioföljetongen Josefine el-ler Säg det med blommor av Olle Hedberg. Fru Dygd och fröken Lusta. Hjärdas Pettersson läser femte avsnittet.
15.35 Rossini-konsert.
16.15 Smålandskt vasablad. Kung-lig släkt i Odensjö.
16.30 Barnens halvtimme.
17.00 Prärien. Max von Sydow lä-ser en dikt av Carl Sandburg ur samlingen »Himnvalv och mor-gondagars».
17.15 Tonårsträffen.
17.53 Sjörapport.
18.00 Radiohjälpen 901950. Lyss-narnas önskeprogram på gram-mofon.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Visor från sydliga länder. William Claussen sjunger.
19.45 Bengt Berg berättar.
20.00 Harry Arnold Jazz Show med Radiobandet, Monica Zetterlund, Chris Dane och gästartister.
21.30 Tidsspegeln.
21.15 Jörgen Ingmann spelar gi-tarr.
21.25 En natt på Nobelbiblioteket. Sven Stolpe berättar.
21.45 Ungdomsorkestern spelar. Ledare: Sven-Erik Bäck. Solist: Eva Nordenfält.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30-23.00 Le Dom Juan de Mo-lière.

13.30 Tonerna de gå...
14.00 Husmorshälsningen. Okto-berjournalen. Redaktör: Märta von Krusenstjerna.
14.30 Underhållningsorkesteren spelar under ledning av Thore Ehr-ling.
15.00 Riksronden.
15.10 Radioföljetongen Josefine el-ler Säg det med blommor av Olle Hedberg. Fru Dygd och fröken Lusta. Hjärdas Pettersson läser femte avsnittet.
15.35 Rossini-konsert.
16.15 Smålandskt vasablad. Kung-lig släkt i Odensjö.
16.30 Barnens halvtimme.
17.00 Prärien. Max von Sydow lä-ser en dikt av Carl Sandburg ur samlingen »Himnvalv och mor-gondagars».
17.15 Tonårsträffen.
17.53 Sjörapport.
18.00 Radiohjälpen 901950. Lyss-narnas önskeprogram på gram-mofon.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Visor från sydliga länder. William Claussen sjunger.
19.45 Bengt Berg berättar.
20.00 Harry Arnold Jazz Show med Radiobandet, Monica Zetterlund, Chris Dane och gästartister.
21.30 Tidsspegeln.
21.15 Jörgen Ingmann spelar gi-tarr.
21.25 En natt på Nobelbiblioteket. Sven Stolpe berättar.
21.45 Ungdomsorkestern spelar. Ledare: Sven-Erik Bäck. Solist: Eva Nordenfält.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30-23.00 Le Dom Juan de Mo-lière.

Tisdag Program 2.
17.00 P 2-timmen.
17.00 och 17.55 Senaste nytt.
17.05 Grammofoonmusik.
18.00 Radiohjälpen 901950.
Lyssnarnas önskeprogram på grammofoon.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Biograf.
20.00 Bakom Operans kulisser.
Unga dansöser lär musik.
20.30 Harry Arnold Jazz Show. (Forts. från P 1).
21.00 Journalen.
21.30 Fången.
22.35-22.40 Senaste nytt.

IBRA RADIO Tisdag.

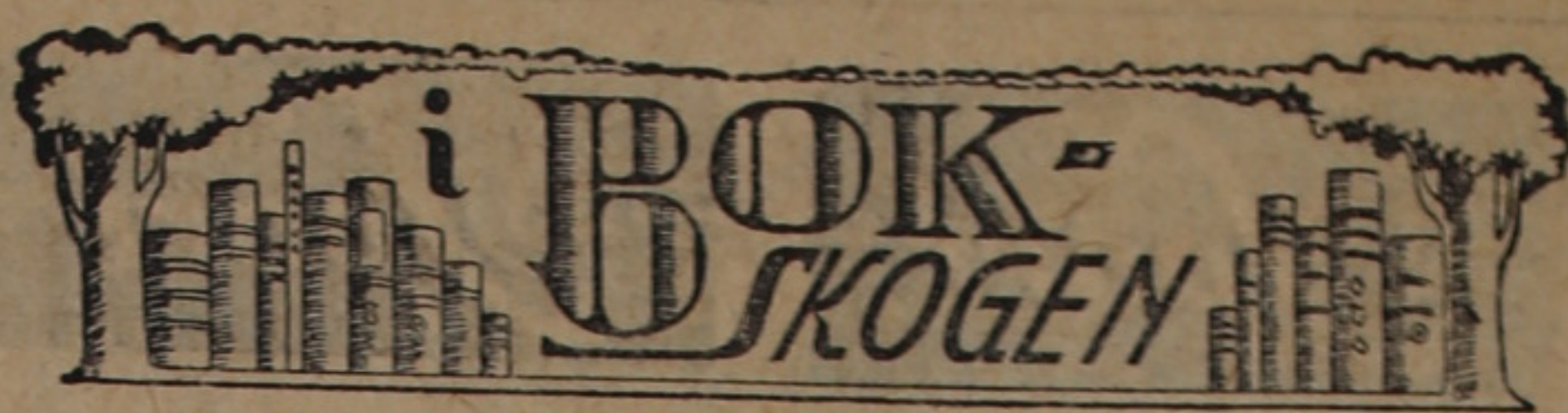
19.30 IBRA kallar. 19.45 Alvar Lundgren läser ur Johannes-evangeliet. 20.00 Esperanto. 20.15 Sång av Karin Tenggren. 20.30 Aktuell återblick. 20.40 Peter van Woerden spelar hammondorgel. 21.00-21.15 Aftonandakt. 22.00-22.15 Avgörelsens stund. 22.45-23.15 Vi spelar för Er.

Danska radioprogrammet tisdag. 12.00 Grammofoonmusik. 14.00 Va-lutakurser m. m. 14.05 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35-15.30 Musik till arbetet. 16.00 I ro og mag. 16.20 For piger og drenge. 16.50 Brahms. 17.10 Vestjysk sind'law. 18.00 Engelsk for videre-komme. 18.20 Social brevkasse. 18.40 Aftenens program. 19.00 Ak-tuelt kvarter. 19.15 Önskeprogram på grammofoon. 20.10 Radioteatret. 22.15 Mennesket i angstens spejl-kabinet. 22.35-23.00 Tysk fort-sættelse.

Andra programmet. 18.00 Det oplevde jeg. 18.15 Franz Reizen-stein. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Radio-doktoren. 19.20 Filmkronik. 19.35 Øget fritid - men hvad bruges den til? 20.10 Koncert. 20.50 Sal-tuvindningen på Rönland. 21.30 Hver fugl synger. 22.15-23.00 Det var dengang.

F
R
A
N
K

Välkommen till Dubbelörnarnas land, sade krigaren. - Jag kom-mer i fredliga avsikter, sade Frank. Och som bevis överlämnar jag min

"VREDENS MAN", roman av Gerald Green. Forums förlag. Pris 24:50, inb. 29:50.

På 460 tättryckta sidor får man följa den gamle "fattigdok-torn". Sam Abelman i hans dag-liga gåring men trots "tegel-stensformatet" tappar man ald-rig någonsin kontakten med den gamle, vresige men ändå innerst inne hjärtgode mannen. Han är alltid vred, förtig och farlig, men hans vrede riktas sig mot människornas svek och lumpen-het. Han har ett tas med ett gäng färgade ligister i 17-årsal-dern, som varken drar sig för mord eller våldtäkter. Men han rädes inte och hans liv skall skildras i televisionen. Under den tid, som förberedelserna för detta evenemang pågår får man göra en resa bakåt genom den gamle doktors liv allt från upp-växten i det fattiga, judiska hemmet, genom studietiden och läkareäran. Det är en fascineran-de bok, som inte minst genom doktors underfundiga humor har oerhört mycket att ge - en bok som framför många andra bör komma fram i höstens stri-da bokflood.

"SPION", en antologi om spioner och spionage av Torsten Scheutz. Rabén & Sjögren. Pris 22:50, inb. 27:00.

Det finns väl få böcker som är så spännande och så fascineran-de att läsa som just spionroman-er. Sådana har det under årens lopp kommit ut massor av - men det gamla uttrycket att sanningen är underbarare än

Dagens namn
SABINA

Solen går upp kl. 7.14 och ned kl. 16.37.

Morgondagens namn
SIMON

Solen går upp kl. 7.17 och ned kl. 16.34.

Prenumerera på LT

nytt och flytt

FILIP
och
MAJKE
N
N
ALLE
PELLE
P
PINGO

— Min man? Jo, nu ska jag kalla på honom...

...han sitter inne i sitt bibliotek.

— Jag undrar om den här fina brödmaskinen sitter på huvudet eller i stjärten på den underliga fisken?

— Ah, det var en skön lur vi fick oss, Pingo. Hör, jag tycker att motorn hackar så konstigt. Jag måste upp och se efter vad vi so-glär i.

— Här är mera bröd, Klaus, vi fick allt som bagarn hade, så nu har vi skurit bröd för de närmaste dagarna.

Välkommen till Dubbelörnarnas land, sade krigaren. - Jag kom-mer i fredliga avsikter, sade Frank. Och som bevis överlämnar jag min

pistol åt er. En av bakhörerna tog den, synade den noga och kastade sedan ner den i bräddjupet. - Följ

med till vår kung Kiati-Khan, vi ska fara genom luften fram till hans palats. - Med dubelörnar?

frågade Frank. Anföraren nickade och förde sedan den lilla skaran genom några tränga klippgångar.

Gårdarna runt sjön

Roman av Birgit Th. Sparre

(7)
När Diana än kom, måste hon stanna och dricka kaffe med henne och prosten ur de blå ostindiska kaffekopparna, som Emma Mil-lenius' far själv tagit hem på en av sina långa resor i fjärran östern. Kaffet dracks, i prostens låga ar-betsrum med bokhyllor runt väg-garna, ett jätteskrivbord vid fönst-ret och ett par vidunder till ameri-kanska gungstolar vid det runda bordet under taklampan. Prosten satt alltid i en av gungstolarna och rökte pipa med sin käraste skatt på axeln, en stor papegoja.
Emma Millenius avskydde papegojan, som aldrig var tyst ett ögon-blick och när prosten vägrade bort huvudet, hällde hon en kopp iskallt vatten över fågeln. Efter det teg den en kort stund.
Prosten Jakob Millenius var en välviljig och kärnfrisk gubbe, som långt ifrån föraktade detta levevis goda. Därtill var han en erkänt duktig vira- o. priffespelare, vilket både Johan Albrecht och Jan Gus-

tav Stjärnudd sått högre värde än någon annan förtjänst. Prosten Mil-lenius var självskrivnen till priffe-laget, som gick av stapeln flera gånger i månaden och vanligen på Stjärnö, där de voro fria från alla störande kvinnliga element.
På vintern, när sjön bar och fö-ret var gott, samlades de än oftare till priffefatarna på Stjärnö. De voro ständigt desamma, Johan Al-brecht Riddercrona, prosten Mil-lenius, överste Ehrenfalk och Jan Gustav Stjärnudd.
Diana hjälpte sin far att sätta spelbordet, klätt med grön filt, framför brasan i hallspisen och tände ljusen i de två höga stakar-na, som ställdes mitt emot varan-dra på bordet. Därintill stod serve-ringsbordet med en rykande toddy-bricka, höga grogglas och dammiga flaskor från Stjärnös vinkällare. Genast efter middagen vinklade spe-lar och höll på till långt fram på natten. Överste Betram Ehrenfalk var så gammaldags, att han helst lov "sökas" (kaffe och brännvin),

— Ju fler gökar dess bättre töm-malag, brukade han alltid säga, och allmänt på gårdarna runt sjön kal-lades han för "göka-farbror".
Betram Ehrenfalk var strängt hållen av sin respektgivande mak-a, men väl ute på egen hand var han uppsluppen och glad som en nybliven student. Han såg gärna för djupt i glaslet och tyckte ganska snart, att livet låg i rosenrött. De tre andra visste alltför väl, att Josephine Ehrenfalk provade man-nens balanssinne när han kom hem från priffeflaget med att låta honom gå rakt utöver en golvtilla inne i snäckhamaren. Det provet bestod han sällan och Johan Albrecht, som alltid hade ett visst agt mot sin stränga syster, satte en ära i att låta den stackars svågern dricka för mycket.
Ju längre det led fram på natten, ju uppsluppna blev stämningen, ju kraftigare knyttnävsslagen i spel-bordet och den ena muntra histo-riens avlöste den andra. När Diana kom, som ställdes mitt emot varan-dra på bordet. Därintill stod serve-ringsbordet med en rykande toddy-bricka, höga grogglas och dammiga flaskor från Stjärnös vinkällare. Genast efter middagen vinklade spe-lar och höll på till långt fram på natten. Överste Betram Ehrenfalk var så gammaldags, att han helst lov "sökas" (kaffe och brännvin),

kunde inte Betram Ehrenfalk ur-skilja färgerna längre. Han blev sentimental och berättade med sluddrig stämna ungdomsuppe-velser, där han själv spelade en ädel och uppoffrande roll.
Historierna voro alltid desamma. De andra kunde dem bättre än han själv och lade överste Ehrenfalk till något nytt, skrekro de alla tre: — Nu skarvar du, Betram - vi minnas väl hur det var! Det utropet förmånade översten lika mycket varje gång. Efter en stund sade han med en dramatisk gest, som om plötsligt ett minne gått upp för honom: — Javisst tusan, ni voro ju med!
Översten ville aldrig resa hem. Det var inte för ro skull som hans hustru kallades den "stränga överstinnan". Till slut gjorde Jo-han Albrecht slag i saken och tog honom med sig i sin tvärsiga slä-de, förspänd med de apelkastade hästarna, som voro hans stolhet. Därefter tog han vägen över Lindö och lämnade av sin sväger vid trappan. Morsk och karsk hade översten satt sig i sliden på Stjär-nö när närmare de kommo Lindö, som tytare och mer förtig blev han. Johan Albrecht, som var väl förtrogen med allt skvallar på trak-ten visste också berättat, att var-Betram i farten, kunde han vara "tusan så djärv", när han kom

hem. Då gick han rakt in i roko-kolsongen, som han i vanliga fall och i vardagslag inte ens fick gå igenom, och satte sig på alla kud-darna i sidensoffan och röt med kraftig stämma: — Nu sitter jag, var jag vill.
Efter en sådan kväll dröjde det mycket länge innan överste Ehren-falk åter fick lov att deltaga i priffefpartierna på Stjärnö gård. Under hans uteblivande spelade i stället de tre andra vira med hög poäng.
Där sjön smalnade voro broar byggda över sunden och förenade näs och holmar med fastlandet. Över broarna gick landsvägen och på söndagseftermiddagarna hängde barn på broräcket och metade abborrar i det djupa vattnet intill brovalvet.
De gamla broarna hörde mer än något annat samman med sjön och bildade en idyllisk kontrast i den leende tavlan. Intill de mossiga brostenarna växte vassen manshöj och utanför vasskanterna bildade näckrosor en gyllene ram.
Bron intill Heljö var den största därtill som kommo broarna vid Björk-sund och Stjärnö och den minsta och mest förfallna av de fyra var den intill Lindö.
Var luften klar och vinden stilla, kunde man stå på de olika broar-na och ropa till varandra. I alla i respekt och att bli avlydd. Hon

tider hade det varit ett omtyckt nöje såväl av barn som vuxna, och under milda sommarkvällar bruka-de de gamla gårdarna ägare till-ropa varandra glada och lustiga hälsningar från var sin sida av sjön.
Däriemot hade visan uppkommit som i generationer gått från far till son och med kraftiga stämmor sjungits från broarna av de gamla herrarna. Hur ofta hade inte Diana ställt med sin far på bron vid Stjärnö och hört Johan Albrechts stentorststämma eka över sjön i de kända orden:
"Sök lugnet i ditt hjärta
Glädje i din ömma själ
Det lindrar livets smärta
Det begär dig ganska väl."
Ett par minuter efter att greve Riddercrona tystnat hördes Betram Ehrenfalks betydligt svagare stäm-ma från Lindö:
"Har ödet dig beskärt en vän
så vet att rätt värdera den".
Strax därpå svarade Jan Gustav lika kraftigt som Johan Albrecht: "Och du skall säkert finna, att lyckan ligger igen."
Av allt var Diana mest rädd för bjudningarna till Lindö. Överstin-nan Josephine var en sträng gam-mal dam som visste att sätta sig i respekt och att bli avlydd. Hon

var lång och smal, med skarp pro-fil och uppkammat grått hår. Hon älskade ordning o. punktlighet och intet undgick hennes falkblickar. Skrat och uppslupp skämt tyst-na-de av sig självt i hennes närhet.
På Lindö hälsade pedantisk ord-nig. Dit kom ingen utan att di-rekt vara bjuden. I vardagslag stodo salonger och förmak mörka och tillstängda och alla möbler ha-de randiga bomullsöversdrag. Tid-ningar voro utbredda över de äkta mattorna och kronor och taylor voro överdränkta med rött flugnat.
Överste Ehrenfalk gick i en ständig rädsla för sin hustru, den "stränga överstinnan", som hon all-mänt kallades. Hon hade ett sätt att förfrys människor till is och barn ansåg hon knappt äga exi-stensberättigande.
Prosten Millenius hade en gång sagt, att han frös mera i överstin-nan Ehrenfalks sällskap än under sin adjunktstid i en prästgård i mörkaste Småland. Det tyckte Jo-han Albrecht var särdeles kvickt och berättade det i ett obevakat ögonblick för sin stela syster. Kvick-heten förbigicks totalt av Josephi-nen Ehrenfalk, som efter den da-gen hyste ständigt agt och en stor motvilja för prosten, vilket i hög grad förvånade den intet ont anan-de Jakob Millenius.
(Forts.)

Om vartannat

Diverseåldern

Ryska skådespelare, författare, och kritiker har haft konferens i Moskva. I samband härmed har de från högsta ort fått ett påpekande att sovjetteaterns huvuduppgift är att konstnärligt skildra "våra dagars grandiosa händelser, de radikala förändringarna som ägt rum i vår livsstil, särskilt under de senaste åren". Det är sannoligen inte heller något dumt program för en kår, fast man förstås måste pruta av en smula på det konstnärliga. Men måste inte också sovjetkonstnärerna göra det, om de alltid ska kunna fylla den dem förelagda uppgiften?

Nåväl, låt oss gripa oss an uppgiften för egen del! Som vår tids två mest grandiosa händelser måste man väl då betrakta andra världskriget, då de allierade besegrade Tyskland samt matchen på Ullevi, då Ingemar Bergström och Anita Ekberg i filmen Krig och Fred. I samband därmed förtjänar även omnämnas att den franska kolonin Guinea skilts från moderlandet och Ingrid Bergman från Rossellini. En del grandiosa uppföringarna har också gjorts under de senaste åren, t ex av sterylenskjortor samt atomkraften, även den sistnämnda av en viss betydelse.

Medan vi är inne på bokstaven a, kan vi ju också nämna automationen och de allt vanligare automaterna för allt möjligt från tobaksvaror till strumpor och livsmedel. Härmed har vi också kommit in på förändringarna i vår livsstil. Atomkraften och dess senare komplement vätekraften, har för sin del ändrat den diplomatiska och mellanfolkliga livsstilen, men kan kanske säga åstadkommit en slags atom-atisk maktbalans. Bland övriga smärre uppföringarna märks dessutom sputnikarna, månkraketerna och den specialtillverkade mjölkknämsbilen.

En besvärlig sak med de där

Svenskt på loppmarknaden

På Paris' berömda loppmarknad strömlade här förliden ett amerikanskt par omkring.

— Vi hade lite ont om pengar i väntan på check hemifrån, berättar Mr. Troubetzkoy, men hur det var fastnade Peggy för en marockansk läderhandväska och bad mig fråga vad den kostade.

— Bara 1.000 francs! förklarade säljaren — men när Peggy tvekade, gick priset ned till 750 och snart till 500.

Alltjämt tvekade Peggy. Hon funderade på om våra slantar skulle räcka till middag också. I en ström av besvärigheter över vilken usel affär han gjorde gick säljaren ned till 300 francs och sträckte armarna i värdet.

— Ni kan väl inte vara amerikaner! utbrast han. Amerikanerna brukar alltid köpa bums utan att ens ge mig tillfälle att pruta. Nej, ni måste vara svenskar eller möjligen holländare.

Så nu kan vi svenskar berömma oss av att på Paris' loppmarknad åtnjuta stadgat rykte att inte vara lättlurade.

FÅ DÖR PÅ MONTMARTRE KLAGAR PRÄST

Montmartreborna i Paris har sin egen kommunalförvaltning som också var förebilden då den nya nationen föddes på Mosebacke i Stockholm, men medborgarna på Montmartre har också bättre luft och längre livstid än andra parisare. Därom klagar kyrkoherden i Saint-Pierre, uppe på La Butte, det älskade och traditionsrika berget.

Kyrkoherden skickade ut en kyrkostyrskrivelse till sina församlingar: "Under detta års församling kvartal uppgick kassaunderskottet i församlingen Saint-Pierre till 541.442 franc (omkring 6.500 kronor), vilket, mina älskade bröder och systrar i tron, både är upphov till glädje för mitt hjärta och anledning till bekymmer för kyrkan. Orsaken till att församlingens finanser inte går ihop är den goda luften på Montmartre, denna underbart klara luft som är hälsosammare och friskare än luften i andra delar av denna stora stad som vi har äran och sorgen att

På en gästgivargård

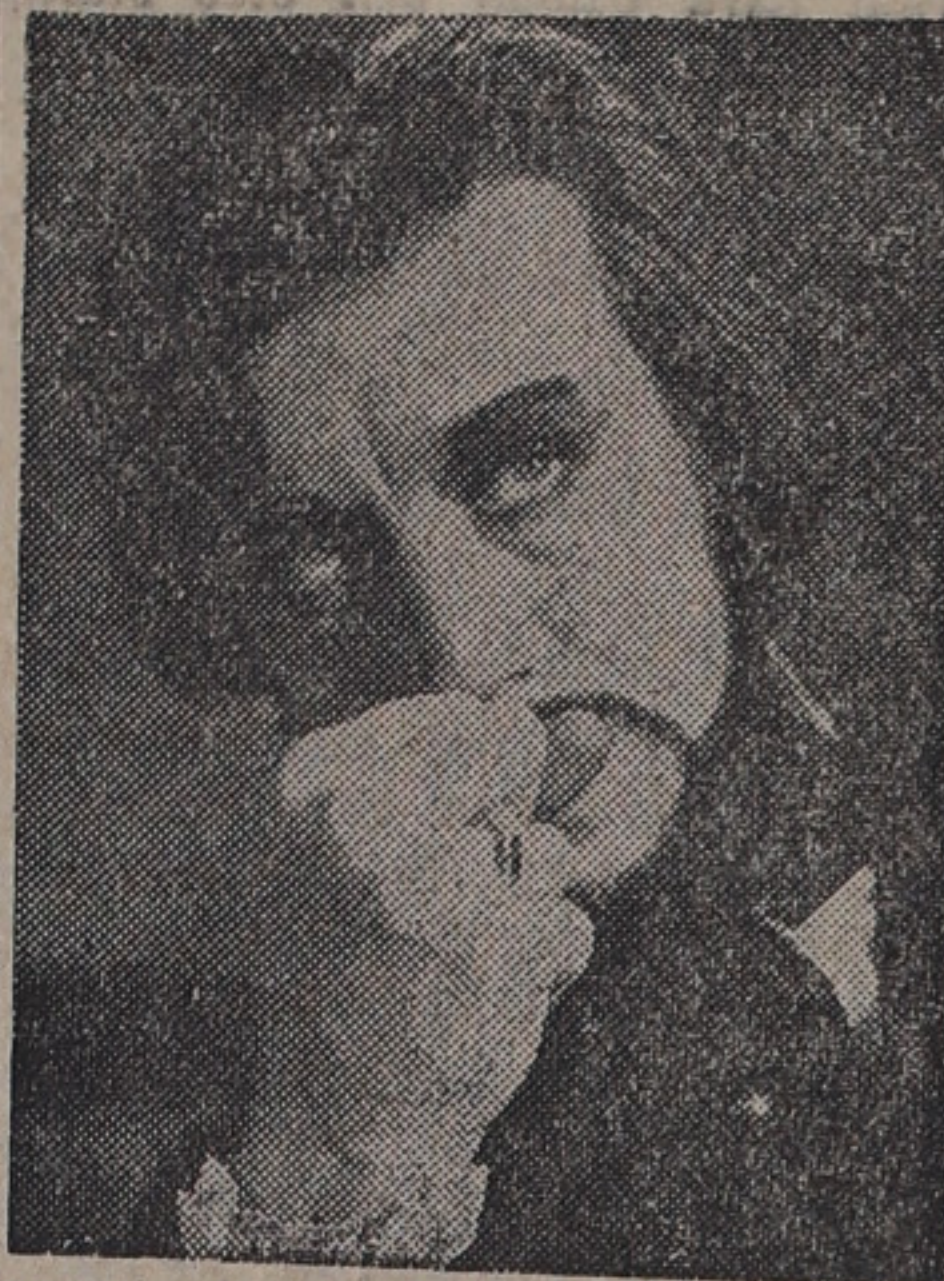
någonstans i Skåne hade en gammal fin professor inackorderat sig för några sommarveckor. Första morgonen knackade det på dörren och en tjänsteande stack in huvudet och sa:

— Vill professorn att jag sätter på varmt vatten till rakningen?

— Nej, det vill jag absolut inte. Jag vill att ni sätter på kallt vatten och låter det stå tills det blir varmt.

Bergman gör filmkomedi

Ingmar Bergmans nya film för SF, "Ansiktet", handlar om något så mystiskt som "animal magnetism", eller helbräddagörande krafter ur kosmos, uppfångade i ståltrådsbur och överförda i mänskligt kött och blod. Behandlingsmetoden tillämpades mot diverse skavanker vid förra seklets mitt. Det lär ha botat så skilda ting som åderbräck och dåligt minne. En och annan läkare fanns väl som ärligen trodde på metoden, men framför allt folk som slog mynt av den. Och till den senare gruppen hör "Ansiktets" doktor Vogel, magnetisören som reser från land till land och förvänder synen på förskräckta auditorier. Man får en liten inblick i hur det gick till när ett resande skojar-

Max von Sydow som magnetisören Vogel i Ingmar Bergmans nya SF-film "Ansiktet".

följe, med nämnda Vogel i spetsen kommer till 1840-talets Stockholm för att sätta upp en liten kuslig show. Man bjöd på "sinnesrestande eggelser" och bara detta var nog för att väcka polissmydigheternas synnerliga betänksamhet.

— Det är en komedi det här, säger Bergman själv, samtidigt som han råder oss att uppfatta ordet till sin franska, alltså lite vidare betydelse än vanligt. Vilket, om man tror sig känna herr Bergman rätt, kan innebära en sammanfattning av muntationer och högst allvarssamma tankar om Gud och människor; ett stänk poesi, något av tragikens malört, plus lite fantasti och cynism som kompletterande kryddor. Detta antar man förväntansfullt, eftersom mästerröregören ogärna förhandsanalyserar sina egna produkter. Ingen har sett filmen, men man vet att han gjort följande kategorindelning av styckets personager: i resande, i högrestånd samt i tjänstefolk. Dessa tre grupper tänker, talar och beter sig var på sitt vis, vare sig det gäller sådant som rör sig inom eller utan sinnevärlden. Spökejer? Nej, man vet aldrig. Så där framemot jul släpper SF fram den nya Bergmansprodukten med idel toppnamn: Max von Sydow, Naima Wifstrand, Gunnar Björnstrand, Bibi Andersson, Ake Fridell, Sif Ruud, Gertrud Fridh, Lars Ekborg.

Engelska fruar på äventyr

LONDON (AEP)

Tre engelska husmodrar, av vilka två fick sina resp körkort få veckor före avresan, har efter fem månaders resor till Himalaja, återvänt till London. De tre äventyrliga damerna, 35-åriga Anne Davies, hustru till en officer i Royal Air Force och mor till tre söner på 15, 14 och 5 år, 26-åriga Antonia Deacock, hustru till en kapten i brittiska armén samt 25-åriga Evelyn Sims, gift med en löjtnant i det brittiska flyget, ville ut på längresa som ingen annan kvinnlig treklöver hittills vågat. De tre husmodrarna hade bara måttliga eller inga erfarenheter i fotvandringar och bergbestigning.

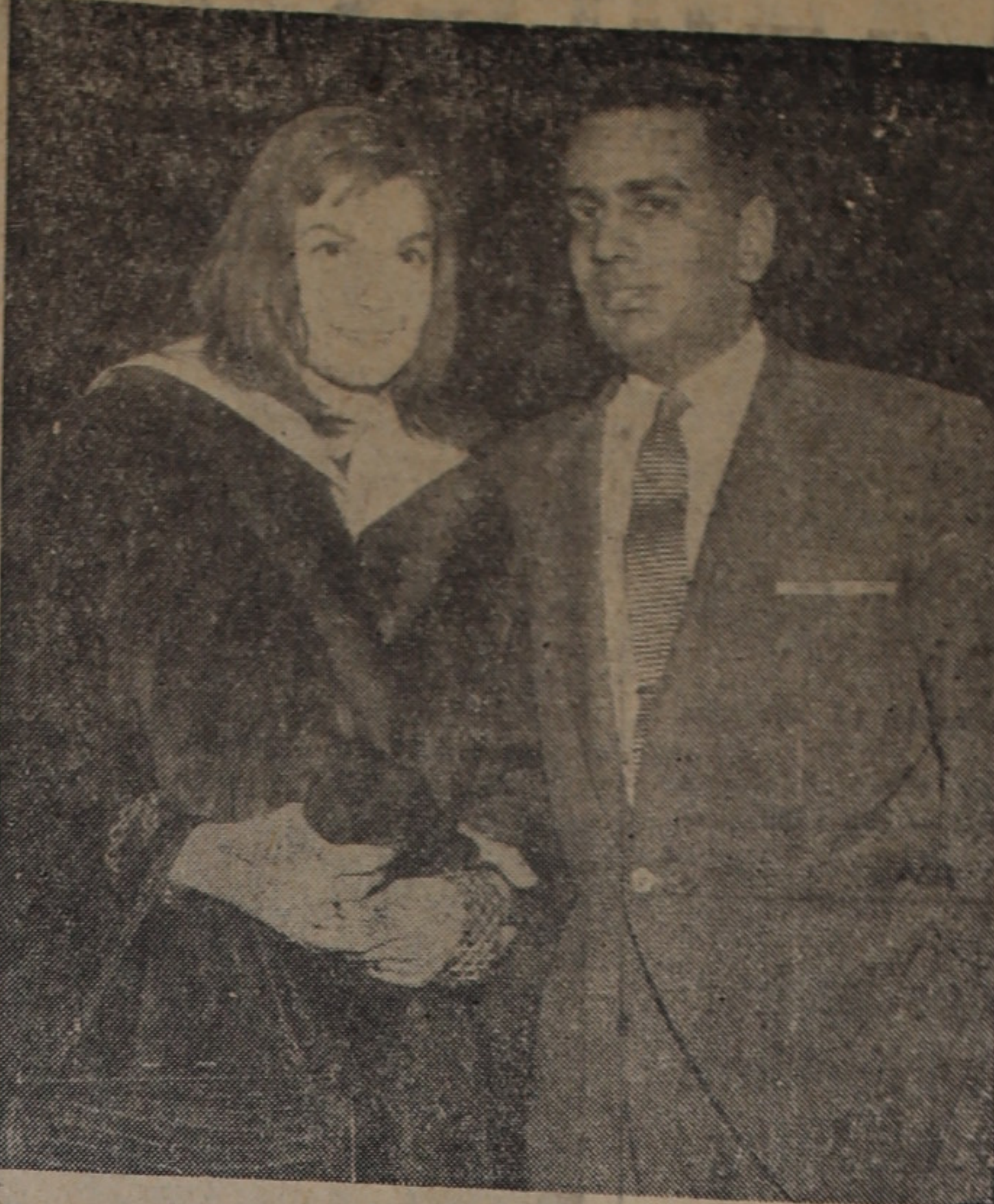
De lämnade London den 5 maj i bil och körde direkt till New Delhi i Indien, dit de ankom efter 12 dagars bilfärd, sedan de tillryggalagt 24.000 kilometer. I Indien tvingade damerna två bärare och några mulasnor. De begav sig upp till Himalaja-bergen med en enkel utrustning. På en genomsnittlig höjd av 4.500 meter över havet vandrade de tre engelskorna sam-

manlagt 460 kilometer bland bergen. De besteg bl a bergstoppet Phirtso La, 4.558 meter ö h, som tidigare aldrig bestigits av engelsmän och självklart inte av några västerländska kvinnor.

Indiske premiärministern Nehru tog emot damerna i New Delhi och gav dem tillstånd att besöka den indiska delstaten Zaskar i Himalaja, ett s k "förbudet land" mellan Tibet och Indien. Zaskar var sedan länge helt stängt för utlänningar och indier. De engelska engelskorna reste dit utan manliga tjänare och utan infödd ledare. De samlade där massor av ovärderliga geografiska och antropologiska uppgifter och levde i bästa samförstånd med Zaskars vildesta bergsbor som är fruktade av grannar, både i Indien, Tibet och Afghanistan. Damerna fortsatte expeditionen långt in i Afghanistan, o passerade på mulasnor ett bergpass som på kartan är utmärkt som otillgängligt för reande och endast passerbart för fotgängare. Återresan skedde i bil. Resans längd var 49.000 kilometer.

Edda Hope

Äntligen "den rätte"

Skådespelerskan Eva Bartok har förväntande nog officiellt meddelat att hon är förlovad med prins Shiro, 27-årig son till indiske Maharadja av Poitana. På senaste tiden har ju miss Bartok varit mycket synlig i sällskap med markisen av Milford Haven. Eva, som har varit gift fyra gånger, har förklarat att prinsan är den man hon alltid hoppats få möta. Tro mig, det är inte hans titel eller hans pengar, som intresserar mig. På bilden ses de lyckliga två.

Filmstunder

Ryskt och svenskt

Även bakom järnridån finns människor, även i Ryssland lever det skapande livet vidare trots förtryck och massdeportationer. Att det fortfarande i Sovjetunionen finns mycket kvar av Tolstoj, Pusjkins, Gogols och Dostojevskis anda, därom vittnar bl a den nya ryska filmen "Och tranorna flyga", höstsäsongens kanske mest betydelsefulla film.

Filmens story är mycket enkel. Den handlar om en kärlek som krossas av kriget. Men varken i fransk, italiensk eller amerikansk film finns någon motsvarighet till den bildrörelse den montagekatalogiska optik. Naturligtvis har Eisensteins och Pudovkins skola varit mönstergivande. Detta märker man särskilt i de scener, där filmkameran sveper över trappor och våningar, gator och torg. Men när rörligheten finns inte bara i dylika panoramor, resp de efter klassisk förebild registrerade massscenerna utan i ännu högre grad på det inre planet. Jag tänker då närmast på de blivsnabba växlande visionerna i dödsögonblicket eller på föräldralevnads förvirring under ett förödande bombanfall, uttryckt i surrealistiska bildkompositioner. Här har regissören Kalatosov överträtt expressionistiskt nyland i filmen och berikat den med effekter som ibland verkar chockartat våldsamma.

Filmen har fått den "Gyllene palmen" i Cannes, och blivit belönad med det evangeliska filmpriset i Västnyland. Hos oss har den fått fin kritik men publiken har uteblivit. Varför? Jo dels är en ensidigt västorienterad, dels tycks vi mer än någon annan europeisk nation lida av tilltagande känslokyla och känslostorka. Att hänge sig åt reflekterade och omedelbara känsloanser vara ofint. Mönstret hos oss har nu en gång blivit sådant och det är bara att hoppas att vi snart hittar vägen tillbaka till den hjärtats värme utan vilken även filmen är dömd att bli en rent teknisk-intellektuell angelägenhet. Det var mycket upplysande att strax efter den ryska filmen se "Lek på regnbågen" efter ett manus av Vilgot Sjoman. Filmen är tekniskt perfekt med en värdad dialog och en utmärkt fotografi. Men den är steril i sin "psykologiförgiftning" och i sin ensidigt analytiska viljeinriktning. Både Mai Zetterling och Alf Kjellin är prototyper för välvärdade ungdomar med sportiga kroppar, en mönstergill hygien och

en avundsvärd levnadsstandard. Men bakom denna vackra fasad finns träsiga själar som ropar efter nervläkaren, och samtalen har mer med Sigmund Freud än med Kristus eller Gandhi att göra.

Av Tatjana Samoilovas självfulla ansikte i "Och tranorna flyga" behåller man i minnet återskenet av en förklarad och lutrad kärlek. Av Mai Zetterlings tolkning av den fria kärleken däremot stannar främst njutningslystnaden i några sängkammarscener kvar. Då har den nya inspelningen av Selma Lagerlöfs "Körkarlen" helt andra konstnärliga och etiska kvaliteter. Arne Mattssons film har visserligen inte samma övertoner som Victor Sjöströms mästerverk från 20-talet eller Duviviers senare filmdikt. Men den är utsökt fotograferad och dess studier i slummalj och social miljö för folkhemstankens genombränd och fängslande och skakande. Intensivast minns man scenerna från frälsningsarméns möten, dess natthärbärge och soldater. Starkast har kanske den scen etats sig i minnet, där slummsystern Ulla Jacobsson anropar Gud om bistånd att fullfölja sitt frälsningsverk med den förkomne David Holm. Även om annälaren för egen del måste bekänna, att radioversionen av "Körkarlen" gav fantasin mer spelrum vad gäller ingenmansland mellan liv och död, resp döds-kärrens makabla färd, skall det villigt medges att den nya filmversionens första hälft tillhör det bästa som skapats efter "Det sjunde inseglet", detta alljämt överträffade filmkonstverk. Artistiskt är det framförallt Edvin Adolphsons körkarl som bär upp filmen, medan Georg Fants David Holm hade fått väl av en något större nyansering.

Så vill vi till sist rikta uppmärksamheten på en film som trots den missänta titeln "Jazzgossen" är värd att ses av alla som sätter värde på en god och kultiverad underhållning. Denna film över det s k glada 20-talet — med Hasse Ekman som regissör och huvudrollsinnehavare — är både generös och vänlig, både humoristisk och tankeväckande. Den har sina speciella poäng för en svensk publik som ännu minns Kreugerkraschens föjder och inte glömt Karl Gerhard's roll i en tid, då parollen "en svensk tiger" var den officiellt godkända. Att höra den oförbrännelige kuplettsångaren åter sjunga "Den trojanska hästen" var lika upplyftande som det var roligt att i en lång svit journalbilder få följa 20-talets koryféer på sin jorde-

Juridiska spörmål

Under denna rubrik besvaras juridiska frågor av allmänt intresse mot en ersättning av 2 kr i främmande. Frågor som kräva ett mera ingående eller enskilt svar, betingas ett något högre arvode. Alla brev adresseras till Hallands Nyheter, Juridiska avdelning, Norrmalmstorg 4, Stockholm.

FRÅGA: Medföljer vid försäljning av fastighet för denna avsedd brännolja och nedgrävd tank eller kan säljaren göra anspråk på särskild ersättning härfor. I köpehandlingarna har inte utsetts till ledning för bedömmandet.

SVAR: Oljetanken torde få anses ingå i överlåtelsen av fastigheten; däremot icke oljan.

FRÅGA: Min man fyller 63 år i höst och har förtidspension på grund av reumatism. Då det är omöjligt att klara oss på hans pension undrar jag, om jag är berättigad att erhålla någon hjälp. Jag är själv i stort sett oduglig till arbete på grund av sjukdom.

SVAR: Möjlighet torde finnas för Eder att få invalidpension. Vänd Eder till pensionsnämndsordföranden i Eder hemkommun.

FRÅGA: Vår far dog 1955. Bo-uppteckningen visade brist. Den efterlämnade fastigheten var oreparerad och bristfällig. Efter stort arbete och reparationer har vi nu lyckats sälja fastigheten med en vinst av några tusen kronor. Skall arvsskatt betalas härfor?

SVAR: Arvsskatt kan icke ifrågakomma nu, ej heller skatt för s k realisationsvinst vid försäljning av fast egendom. Sistnämnda skatt utgår, icke vid försäljning av fast egendom, som erhållits genom arv.

DOKTORN SVARAR

Under denna rubrik besvaras en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

Förste frågorna med lämplig signatur och uppgivt helst ålder och kön. Det är givet att envarns anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Svar till "Bondelustru". När ni i samband med en stark ansträngning, ett tillfälle med ångsan och oro för ett av era djur drabbades av en stark obehagssymtom, som flimrar för ena ögat under några timmar, tror jag att ni hade en migränattack. Attacken av ljus- och ljudsensitivitet, svettning och de övriga obehagen får betraktas som en reaktion på påfrestningarna under dagen. Reaktionen kan även ha betingats av någon annan tidigare ej iakttagen förändring, eventuellt ett förhöjt blodtryck. Jag tror inte att ni skall ändra er livsföring för detta, utan fortsätta arbetet precis som vanligt. Skulle emellertid förnyade besvär uppträda, skulle ni få huvudvärk eller yrsel eller denna typ av ljus- och ljudsensitivitet ånyo, bör ni absolut söka läkare för en ingående undersökning.

Svar till "60 år vid vändkors". Ni berättar om en del olika symptom, vilka alla är av allmän natur och på grundval av dem kan ej några diagnostiska funderingar göras. Ni är välkommen åter med en fråga, men i ert brev finns endast efterfrågat vad medicinen Restenil ordinerats för. Restenil är en speciell typ av lugnande medicin, som ges vid nervösa spänningar och medför avspänning i dessa speciella fall.

vaadring. Det finns en myckenhet av show och revy i filmen och det spits inte på vare sig barinteriörer eller fashionabla bjudningar. Men även Klarakvarteret, arbetarrollsen, radikalismen är med på ett hörn och i kavalkaden ingår t o m andra världskriget och värbeidskapstid från 40-talet.

Herbert Connor

SAGT och SKRIVET

Tusen sinom tusen täppa nisor bär vittne om att hösten är kommen, och även den bosa väning, som uppstår då man höjer rösten, röjer hösten. Det där med hesheten är nästan värst, för man kan knappast tilltala en dam utan att bli misstänkt för att vara ute i skumma avsikter.

Nästäppa kan också förorsaka missförstånd, och i går lyssnade vi intresserat till två förkylda fotografer, som livligt diskuterade olika slags "brännvidd", tills vi slutligen förstod att det var just vad dom gjorde.

(Cello i Expr)

— Vad ska vi ge farmor när hon fyller åttio? undrade yngsta frun.

Släkten funderade. Det är inte så ofta människor fyller åttio, det är nästan lika sällan som hon fyller sjuttio. Men vid sjuttio vill hon ha allting. Vid åttio vill hon merendels bara ha lite solvärme och smilla barnbarn, det är värre. Dessutom tillfredsställer det inte familjens gåvoprestige.

(Claque i Sv D)

Slätstrukna ansikten

Den berömda norske tecknaren Olvind Sørensen, som i fjol fyllde 70 år och då blev pensionerad från Aftenposten i Oslo, har just varit på besök i Köpenhamn, naturligtvis med penna och skissblock i bagaget.

— I 43 år har jag varit tecknare, berättar han för en intervjuare. Finge jag leva om mitt liv, blev det åter som porträtttecknare. Fast för i tiden fanns det intressanta ansikten att teckna. Nu är de flesta konfektionssydda både till det yttre och det inre. Man ser bara slätstrukna ansikten. Ingen tycks ha tid att leva; man bara existerar — och det är då ingen form för liv!

I New York håller man nu på att lägga sista hand vid världens mest originella museumbyggnad, det är Guggenheim Memorial Museum. Den liknar ett jättestort flykvar, på vilket inte ens tunnbanden saknas. Det är inte så underligt att nybyggaren redan varit utsatt för mycket stark kritik från allmänhetens sida.

Nu har skolan börjat

Igen och med anledning därav ber vi få berätta en absolut nästan sann historia från första förberedande häroms året.

— Pelle, tala nu om för mej, vilken bokstav som är nummer tre i alfabetet, sa den anslå lärarinnan.

— Det vet jag inte, sa grabben.

— A, det vet du nog. Tänk på vad du kan göra med ögonen.

— Skela!

Försäljningsteknik

En direktör som var expert på hattar lyckades för en tid sedan sälja undan ett lager hattar, som han trott vara omöjliga att sälja. Han satte in en annons av följande lydelse:

"Av en tillfällighet finns några dussin hattar till salu, vilka varit för dyra för vår ordinarie kundkrets. De säljas nu till halva priset!"

Det tog en halvtimme för honom att sälja ut hela lagret...

VILL NI
veta vad som händer i södra
Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

MÅNDAGEN DEN 27 OKTOBER 1958

SÖKER NI
kontakt med befolkningen
i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Konklavens kamin krånglade igen Fyra omröstningar gav ingen påve

VATIKANSTADEN. (TT — Reuter) De 51 kardinalerna i konklaven förrättade på söndagen fyra omröstningar, men någon ny påve blev inte vald. Två gånger blev emellertid folkmassan på Sankt-Peters-platsen lurad av rök från den världsbekanta kamin i vilken röstseklarna bränns. Två gånger såg man vit rök — och båda gångerna började strax efteråt svart rök bolma ur kaminröret.

Vid båda tillfällena blev vaticanradions hallåman lika vilseledd som den väntande folkmassan och meddelade, att en ny påve blivit vald.

På eftermiddagen dröjde det faktiskt en stund innan missförståndet blev uppläsat. De stora internationella telegrambyråerna hade sänt illegram värderna runt om att en ny påve valts och att man bara väntade på att få veta hans namn, och vaticanradions hallåman, fader Pellegrino sade upprepade gånger att den nye påvens namn inom kort skulle tillkännas.

VIT RÖK VAR SVART

Till slut förklarade han emellertid att ett missförstånd förelåg och att någon ny påve inte blivit vald. Samtidigt släcktes den strålkastare som en stund belyst kaminröret till tecken att det inte skulle bli några fler omröstningar på söndagskvällen. I samband härmed avbröts även utsändningen från vaticanradion.

Folket ute på Sankt-Peters-platsen, som redan börjat ropa "Eviva il Papa", tystnade och började ge uttryck åt sin besvikelse. Folket stannade kvar i nästan en hel timme, eftersom ingen ville tro att inte valet var klart. Man hoppades in i det sista att en ny påve skulle träda fram på Sankt Peters kyrkas loggia för att välsigna folket och värderna.

Till slut fann man sig emellertid i faktum att ingen påve valts och mängden skingrades efterhand. Ett extraflyplan med liket av den amerikanske kardinalen Mooney, som avled i hjärtslag på lördagen strax innan konklaven började, startade på söndagskvällen från Rom för att flyga till Detroit.

**KLOCKORNA RINGDE
ATER "FALSKT" LARM**
Innan vaticanradions tillrättalagande kom hade kyrkklockorna i hela Italien börjat ringa för att hälsa valet av den nye påven. Mitt under den värsta förvirring

gen lyckades konklavens kyrkomarskalk, furst Chigi, flankerad av ängsliga och ivriga prelater, genom skrik komma i kontakt med en tjänare utanför konklaven. På detta sätt fick de journalister som väntade i Vatikanens pressbyrå över 40 minuter efter det att rök börjat bolma ur kaminröret ett auktoritativt meddelande om att ännu var ingen påve vald.

Nästa omröstning börjar vid 10-tiden på måndagsmorgonen, när kardinalerna sovit ut och ätit frukost.

Furst Chigi förklarade i en radioutsändning på söndagskvällen att kvällens röksignal vällat så stor förvirring att vakterna utanför konklavens förselade gemak blivit tvungna att "på sätt som inte kan avslöjas" komma i kontakt med kardinalerna för att få reda på vad som hänt.

Enligt italienska radion ämnar Chigi tala om för kardinalerna vilket besvär och vilken uppståndelse de otillförlitliga röksignalerna vällat.

Dackefejd på Spången

HÄLSINGBORG. (TT)

I iskan över att bli avvistade från restaurangen gav sig ett tiotal smålandsynglingar på fyra bilar på parkeringen utanför Spångens gästgivaregård. Innan någon hann ingripa hade de slitit bort nummerskyltarna, buklad till stänkskärmar och gjort repor i bilarnas lackering.

Statspolisen tog omedelbart upp jakten på ynglingarna som gav sig av från platsen i två F-bilar. De lyckades emellertid undkomma trots att polisen satte upp vägspärrar på fem platser. Ynglingarna avvisades från restaurangen därför att de hade sprit med sig in.

Skolpojke har chans överleva hjärtblödning

STOCKHOLM.

En 14-årig pojke från Eriksnäs i Bollnäs, Clarence Jonsen, fördes i går med helikopter till thoraxkliniken på Karolinska sjukhuset. Pojken opererades omedelbart för en blödning i hjärtat, som vällats av ett slag under en gymnastiklektion i skolan.

På sjukhuset säger man i dag: — Fallet är allvarligt men det finns gott hopp om att Clarence skall överleva. Han ligger nu i respirator. Pojken blev illamående sedan han kommit hem från skolan och fördes till Bollnäs lasarett. Där beslöt läkarna att omedelbart skicka honom vidare till specialistvård i Stockholm. En helikopter rekviderades och landade ett par timmar senare på en åker bakom lasarettet.

Stenfiskare fann sägenomspunnet prinsesskepp

KRISTIANSTAD (TT)

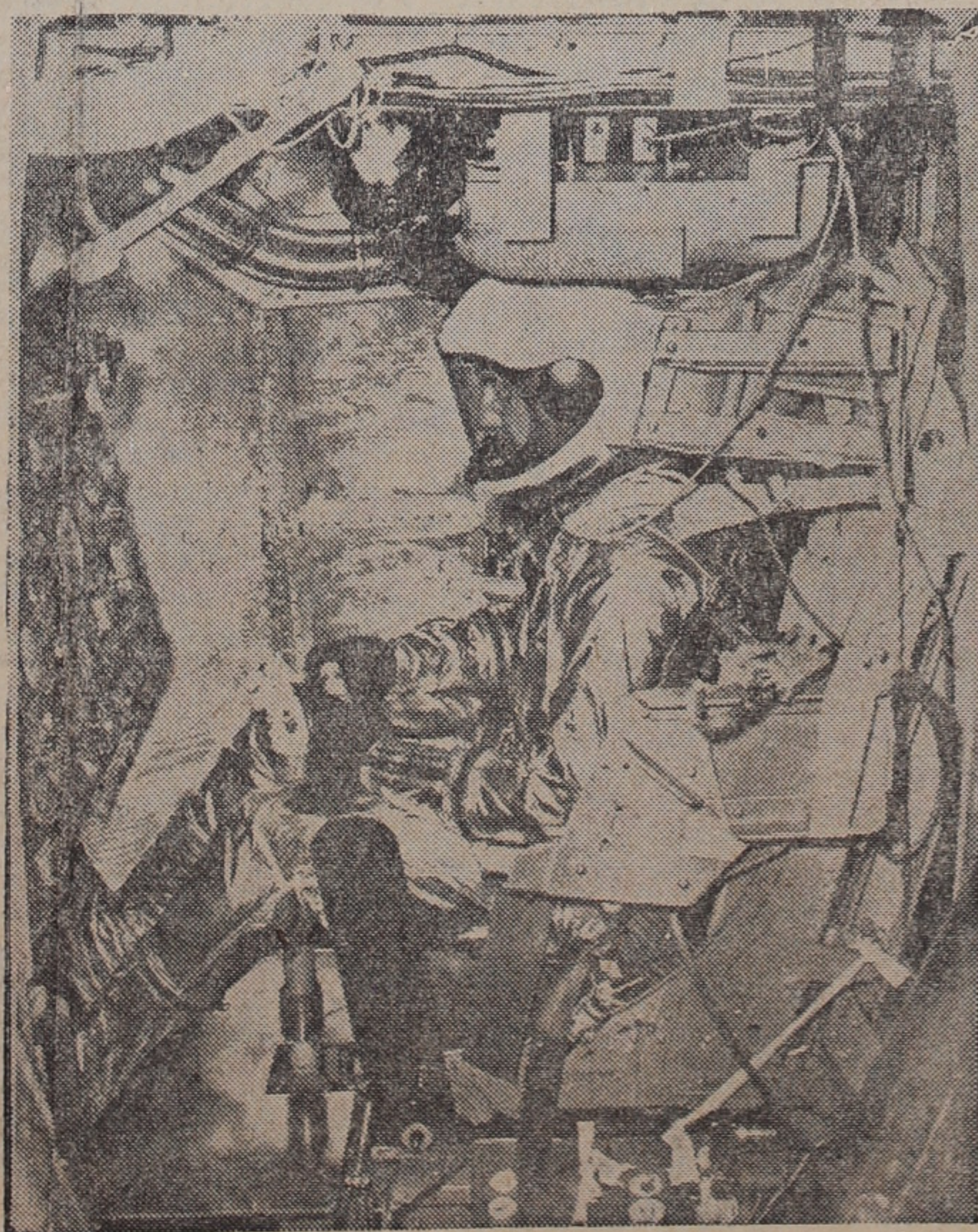
Det sägenomspunna "Holländska prinsessans skepp" som skulle ha sunkit vid Snickarhaken utanför Åhus 1761 har påträffats under de dykarundersökningar som gjorts av den danske stenfiskeskepparen Løndorff Pedersen från Aarhus.

Sågen berättar att en holländsk prinsessa skickades ut med skeppet för att föda ett ovälskommen barn i tysthet. Samtidigt skulle skepparen göra nytta för sig och hämta hem sandstensarkofager från Gotland avsedda till gravsättning av hemlandets ädlingar.

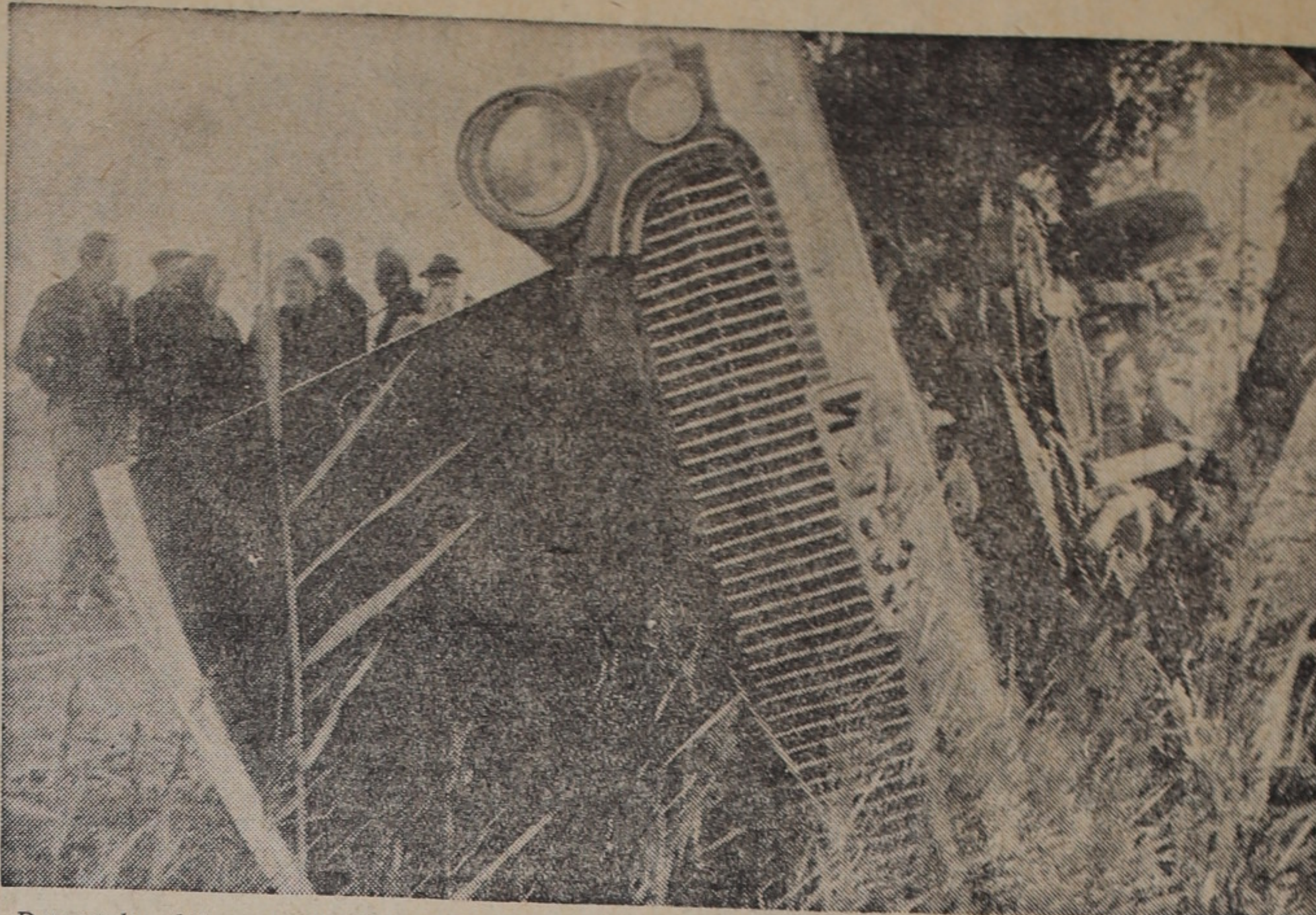
I en gammal bibel som ägs av Algot Nilsson i Äspet, Åhus, finns en noggrann karta över strandningsplatsen. Med hjälp av dykare och två prämar har man från vraket lyckats få upp fyra kompletta arkofager. Själva kistorna vägrade vandra mellan tre och fyra ton. Ett av locken var särskilt vackert utarbetat. I gaveln på en kista hade huggits in initialerna F N.

Kommunistkina har chartrat 126 fartyg från England, Holland, Sverige, Norge, Panama och Västtyskland som ett led i ansträngningarna att utvidga utrikeshandeln. (TT-Reuter)

Den "förste" rymdfararen

Scott Crossfield kommer troligen att bli den testpilot som får flyga rymdfarkosten X-15 på dess första färd ut i världsrymden. Här ses han i en gondol i toppen på en centrifug som demonstrerades i Johnsville i USA. Centrifugen är så konstruerad att den ger piloten samma svårigheter som förekommer under rymdfärder.

Den stulna bilen, en Opel Kapitän, slog runt flera gånger och blev sålunda utslagen på stycket.

Unga billånare i vådlig vurpa Stulen bil kvaddad vid Lindhov

En mycket ung bilföru — bara 14 år gammal — greps på söndagsmorgonen ute vid Lindhov sedan han efter en vådlig färd från Veddice slagit runt med en stulen bil, som totalkvaddades. Enligt den gripne ynglingen fanns ytterligare två ungdomar — den ene 17 och den andre 14 år — med bilen dessa hade på söndagsförmiddagen ännu inte påträffats.

Den fastagne 14-åringen stod signerad och väntade på polisen vid rikstväan, genomblött över hela kroppen efter ett ofrivilligt dopp i en "djup bäck" — förmödligen Himleån — och kunde så småningom berätta om hela äventyret. De tre pojkarna, som är från Askim utanför Göteborg, hade i går kväll åkt in till Västskustmetropolen för att roa sig. På Linnéplatsen bröt de sig in i en Opel Rekord från Borås för att köra en runda. Färden planerades gå över Borås och Varberg tillbaka till Göteborg.

I Sundholmen, mellan Borås och Varberg, tog emellertid bensinen slut. Klockan var då två på natten och de fortsatte sin färd mot Varberg på en svart herrecykel som de hittade vid vägen. Vid 6-tiden på morgonen upptäckte de en parkerad Opel Kapitän vid Caltex i Veddice. En om en ventilationsruta tog de sig in i bilen, tjuvkopplade den och fortsatte mot Varberg. Det var — enligt den gripne ynglingen — 17-åringen som varit den drivande kraften, men på vägen mellan Veddice och Varberg bytte man så att den yngre i trion fick ta hand om ratten.

Vid den tidpunkten hade ägaren till den stulna bilen larmats om vad som skett. Två söner till bilägaren gav sig i väg mot Varberg för att ta upp jakten. I korsningen mellan riksväg 106 och rikstväan upptäcktes den stulna bilen... kvaddad. Ynglingarna hade haft för hög fart i kurvan, kört mer en vägisare, ner i diket på andra sidan vägen, rullat runt ett par varv och slutligen hamnat på sidan vid ett av husen. Underligt nog tycks ingen av ynglingarna ha skadats allvarligt. Bilägarens söner upptäckte den genomblöta ynglingen vid vägen, för in till Varberg och hämtade polisen, som senare kunde ta hand om olycksbilens förare. Efterspaningar igångsattes för att få tag i de övriga två, men dessa blev utan resultat. Den gripne ynglingen fördes till Veddice, där barnavårdsmyndigheterna från Askim kunde ta hand om honom. Han uppgav namnen på de båda andra, varför det endast bör vara en tidfråga innan också de är fast.

att roa sig. På Linnéplatsen bröt de sig in i en Opel Rekord från Borås för att köra en runda. Färden planerades gå över Borås och Varberg tillbaka till Göteborg.

I Sundholmen, mellan Borås och Varberg, tog emellertid bensinen slut. Klockan var då två på natten och de fortsatte sin färd mot Varberg på en svart herrecykel som de hittade vid vägen. Vid 6-tiden på morgonen upptäckte de en parkerad Opel Kapitän vid Caltex i Veddice. En om en ventilationsruta tog de sig in i bilen, tjuvkopplade den och fortsatte mot Varberg. Det var — enligt den gripne ynglingen — 17-åringen som varit den drivande kraften, men på vägen mellan Veddice och Varberg bytte man så att den yngre i trion fick ta hand om ratten.

Vid den tidpunkten hade ägaren till den stulna bilen larmats om vad som skett. Två söner till bilägaren gav sig i väg mot Varberg för att ta upp jakten. I korsningen mellan riksväg 106 och rikstväan upptäcktes den stulna bilen... kvaddad. Ynglingarna hade haft för hög fart i kurvan, kört mer en vägisare, ner i diket på andra sidan vägen, rullat runt ett par varv och slutligen hamnat på sidan vid ett av husen. Underligt nog tycks ingen av ynglingarna ha skadats allvarligt. Bilägarens söner upptäckte den genomblöta ynglingen vid vägen, för in till Varberg och hämtade polisen, som senare kunde ta hand om olycksbilens förare. Efterspaningar igångsattes för att få tag i de övriga två, men dessa blev utan resultat. Den gripne ynglingen fördes till Veddice, där barnavårdsmyndigheterna från Askim kunde ta hand om honom. Han uppgav namnen på de båda andra, varför det endast bör vara en tidfråga innan också de är fast.

ägaren gav sig i väg mot Varberg för att ta upp jakten. I korsningen mellan riksväg 106 och rikstväan upptäcktes den stulna bilen... kvaddad. Ynglingarna hade haft för hög fart i kurvan, kört mer en vägisare, ner i diket på andra sidan vägen, rullat runt ett par varv och slutligen hamnat på sidan vid ett av husen. Underligt nog tycks ingen av ynglingarna ha skadats allvarligt. Bilägarens söner upptäckte den genomblöta ynglingen vid vägen, för in till Varberg och hämtade polisen, som senare kunde ta hand om olycksbilens förare. Efterspaningar igångsattes för att få tag i de övriga två, men dessa blev utan resultat. Den gripne ynglingen fördes till Veddice, där barnavårdsmyndigheterna från Askim kunde ta hand om honom. Han uppgav namnen på de båda andra, varför det endast bör vara en tidfråga innan också de är fast.

Tre ungdomar hade fullständig falskmyntarbod

PEDERBORN (TT — DPA).

En fullständig falskmynterwerkstad som inrättats av tre ungdomar mellan sexton och nitton år upptäcktes under veckohelgen av polisen i Dellbruck nära Paderborn. Verkstaden låg i en källare och var utrustad med gjutformar, specialverktyg och råmaterial. De tre ynglingarna hade inriktat sig på att tillverka enmarksmünt, som de använde för att plundra cigarettautomater. De befinner sig nu bakom lås och bom.

Schweizaren röstade mot arbetstidslag

BERN (TT — Reuter).

De rösterättigade i Schweiz — d v s männen, eftersom kvinnorna saknar rösträtt — bestämde på söndagen att regeringen inte får sänka deras arbetstid från 48 till 44 timmar i veckan. Folkföreståndningen i arbetsföreläggningen gav till resultat att 586.188 röstade mot förslaget om förkortad arbetstid medan 515.010 röster för förslaget. Fackföreningarna hade motsatt sig förslaget under motivet att det skulle ge regeringen rätt att blanda sig i affärer som bara rör arbetsgivarna och arbetstagarna.

Bjöds på skjuts RANADES

LJUSDAL. (TT)

Blödande ur flera sår i huvudet vacklade natten till söndagen en 42-årig Ljusdalsbo, Yngve Samuelsson, in på drocksstationen i Ljusdals köping, sedan han blivit utsatt för ett rån. Två män från Järvsö, 36 och 22 år gamla, hade bjudit Samuelsson på en bilskjuts till köpingens utkanter, där de förövat rån. Samuelsson slogs först med med ett knytnävsslag och sparkades sedan så att han förlorade medvetandet. En börs med åtta kronor och en klocka stals, men däremot upptäckte rädnarna inte en plånbok som innehöll 80 kr. Männen greps senare. Vid förhör erkände båda, som var ganska starkt berusade, att de begått rån.

Den skadade fördes till Ljusdals lasarett, där han ligger kvar. Han har bl a kraftiga kontusioner över hela kroppen och en lindrigare hjärnskakning. Samuelsson har varit sjuklig alltsedan barndomen och har svårt att reda sig på egen hand.

Stormen tog hängbro med långtradare

STOCKHOLM.

Den våldsamma storm som drog fram över Mellannorland i går har vällat skador som man ännu inte kan överblicka. Det uppges ha blåst ända upp till 40 sekundmeter på något ställe. I Liden blåste en hängbro ned i Indalsälven. Truckförare Stig Sundling följde med vid raset men räddades i sista sekunderna av kamrater. Sundling hade just kört ut sin truck med 28 tons last på bron, när denna gav sig i väg ut i älven. Både han och trucken följde med i vattenmassorna. Genom ett snabbt ingripande av arbetskamraterna lyckades man slå nål på ett av fönstren i förarhytten och rädda Sundling.

I Östersund blev det nya lasarettet av med taket på sin flygelbyggnad. Massor av skog och ledningsstolpar vräktes omkull med brand och stopp som följde. Stora skyltfönster splittrades och flera personer var i livsfara. I Sundsvall virvlade ett stånd med lotterivinster omkring över stadens torg och polisen fick fullt sjä med att plocka upp alla teddybjörnar. Takplåtarna singlarade ikapp med höstlöven, flera personer undgick med nöd att träffas.

Harry Bela fonte går till attack mot Faubus

WASHINGTON (TT-Reuter)

Med Harry Belafonte i spetsen samlades på lördagen ca 10.000 ungdomar vid Abraham Lincolns staty i Washington som en demonstration för samundervisningen mellan vita och negrer i skolorna. Han begav sig också tillsammans med en grupp ungdomar till Vita huset för att försöka träffa Eisenhower, men denne var ute och spelade golf.

Nya bomber Kina bröt datumlöfte

TAIPEH (TT-Reuter)

Granater från det Kinesiska fastlandet regnade på söndagen åter över Quemoy och närliggande öar trots kommunisternas löfte att inte beskjuta hamnar och flygplatser på dagar med jämn datum.

Eldgivningen var emellertid sporadisk och det var inte lätt att säga om artilleristerna på fastlandet försökte undvika att träffa de mål som skulle skonas eller inte. Det var inte heller med säkerhet fastställt om granaterna var stridsladade eller innehöll propagandamaterial.

Försvarsdepartementet i Peking tillkännagav på lördagen att spårelden skulle inställas på dagar med jämnt datum för att Quemoy befolkning och Garnison skulle kunna få undsättning med både livsmedel och krigsmaterial.

En talesman för den nationalistiska krigsmakten, amiral Liu Ho-Tu fastslog att söndagens beskjutning bevisades att kommunisterna är aggressiva och totalt opålitliga.

Staten vill veta hur stor hyra vi betalar

STOCKHOLM (TT)

I oktober 1960 infaller den stora redovisningens dag för svenska folket. Den årliga mantalskrivningen utökas då med en folk- och bostadsräkning och måhända även med en hyresräkning, d v s man skall tala om hur stor hyra man betalar för de kvadrater man hyr.

Frågan befinner sig för närvarande i ett förberedande stadium. Dessa räkningar är en omfattande historia och kräver stora insatser av pengar, personal m m. Inte minst gäller detta blanketten eller blanketterna som skall fyllas i. Skall det bli en blankett för folk- och bostadsräkningarna och en för mantalskrivningen, eller skall det bli en för alla tre, eller en för mantalsuppgiften och folkräkningen och en för bostadsräkningen? Och skall hyresräkningen tas med i detta sammanhang?

Det är frågor som regeringen nu skall knäcka. Det föreligger nämligen olika bud från de intresserade myndigheterna: Socialstyrelsen, bostadsstyrelsen och statistiska centralbyrån. De båda sistnämnda vill inte ha med hyresräkningen. Den har för komplicerade frågor och bör därför företas senare. Men socialstyrelsen behöver hyresuppgifterna och vill kombinera denna räkning med bostadsräkningen. Hyresuppgifterna spelar en framträdande roll för skollnaderna i levnadskostnader på olika orter. Detta förhållande väntas få stor betydelse för löneprisbildningen även efter en avveckling av lönegrupperingen. Socialstyrelsen vill alltså att bostadsräkningen skall kombineras med en hyresräkning, även om en sådan räkning väsentligt ökar det redan digra programmet.

En atomladdning med en sprängkraft motsvarande 10.000 ton dynamit utlöstes på söndagsmorgonen över Nevadaöknen. Laddningen var upphängd i en förankrad ballong. (TT-AFP)

Mildare igen

Väderleksläge: Ett lågtryck vid Lofoten rör sig under förskjutning mot öster, senare sydöst jämte ett nederbördsområde som på söndagskvällen täckte stora delar av Norrland. Det efterföljes av ett nytt mindre nederbördsområde vid Island. Mildare och disigare luft intränger för närvarande över Sverige med västliga vindar men om något dygn väntas åter kallare väder i de norra delarna av landet.

Västskustområdet: Svag tillagande vid mellan väst och nordväst. Tidvis ökande molnhet men uppehållsväder. Något mildare. Kattgatt: Västlig bris som tilltar till styv eller hård. Disigare. För tisdagen: Vind mellan väst och nordväst. Byar av snö eller regn i fjälltrakterna eljest mest uppehållsväder. Kallare i norra Norrland eljest ungefär samma temperatur som under söndagen.

Pravda: "Dr Zjivago" en lumpen smädeskrift

Ett nytt angrepp på nobelpristagaren Pasternak kom Pravda med på söndagen. Den kände tidningsmannen David Saslavskij skriver att Pasternaks "Dr Zjivago" är en lumpen smädeskrift mot den socialistiska revolutionen, sovjetfolket och sovjetintelligentsian. — De om är ansvariga för att nobelpriset tillfallit Pasternak aktar sig för att direkt och utan omsvep förklara att denna slösande omhetsbetydelse föranlett direkt av romanens reaktionära prägel, hette det bl a. (MOSKVA TT-Reuter)

FINSK PRESS: KANSKE

— Det kanske inte är helt otänkbart att någon eller några av Svenska akademiens ledamöter har haft en demonstrativ politisk bitanke med valet av årets nobelpristagare, skriver Hufvudstadsbladet på söndagen. Att huvudskälet — och för de flesta av de aderton säkert det ena skälet — har varit Pasternaks litterära förtjänster står dock utom allt tvivel. (HELSINGFORS TT-FNB)

Det enda jag önskar är att få vara i fred

BONN: — Det enda jag önskar är att få vara i fred, säger nobelpristagaren Boris Pasternak i ett uttalande för den västtyska nyhetsbyrån DPA:s moskvakorrespondent. — När boken Dr Zjivago kom ut var det en hel uppståndelse och mycket besvär för mig. Jag trodde det var över nu — men tydligen börjar det om igen.

— Jag skulle mycket gärna vilja resa till Stockholm för att ta emot priset, sade Pasternak. Det gläder mig att den bok som jag huvudsakligen skrev för min egen del nu blir erkänd i så vida kretsar. Men att få ett pris innebär också många problem.

Den östtyska kommunisttidningen Neues Deutschland kom på söndagen med en spaltlång artikel om "Nobelpriset i det kalla krigets tjänst". Även denna artikel byggde på Literaturnaja Gasetas kritik. Västberlins tidningen Der Kurier publicerar utdrag av brev som Pasternak i somras skall ha skrivit till författarinnan Renate Schweitzer i Västberlin. Nobelpristagaren uttalade sig i de publicerade avsnitten berömande om den ryska kulturen före revolutionen.

Fick hagelskott i magen under jakt

Sextonåriga gruvskoleleven Klas Anselm Nilsson-Springare fick på söndagen ligga ute nära fem timmar och vänta på hjälp sedan han genom ett vådaskott fått en hagelskott i magen. Med helikopter transporterades han till Gällivare lasarett.

Från lasarettet meddelas att hagelskottet trängt in i buken och att ynglingen har inre blödningar. Efter operation är emellertid tillståndet efter omständigheterna gott.

Han var tillsammans med fadern gruvarbetaren Klas Albin Nilsson-Springare ute och jagade söder om sjön Sikträsk, en mil från Gällivare. Sonen snubblade och kom åt avtryckaren på geväret, varvid hagelskottet träffade i magen. Fadern bäddade åt honom med granris och sprang till byn Sikträsket efter hjälp. Befolkningen larmade polis men räddningen blev besvärlig, då träsket är isbelagd. Poliserna hamnade i vattnet cirka 100 meter från stranden, då deras båt fastnade i isen. De kunde ta sig i land. Slutligen fick man tag på en helikopter som var i närheten av Kviksjö. Denna förslade ynglingen till Gällivare.